

Опозицијата разобличена
Заев покажа кој ја раководи
партијата

Безнадежна надеж
Ќе има ли странци
на листите на СДСМ?

Брисел се огради, Вашингтон го отпиша
Чиј гласник е мачкарот
Ванхауте?

Република

бр. 182, година V ■ петок, 26 февруари 2016 година ■ цена: 50 денари

НЕМА УСЛОВИ ЗА БЕГСТВО ОД ИЗБОРИ
КАЗНАТА ЌЕ СТИГНЕ
НА 5 ЈУНИ

republika.mk

Не чекај весџи
за да видиш шџо се случува
ИНТЕРНЕТ ТВ

Република
www.republika.mk

ВОВЕД

Заев покажа кој ја раководи опозицијата

6

ЛИЧНОСТ НА НЕДЕЛАТА

Пишман-министри

20

ЕКОНОМИЈА

Социјалните мрежи - моќна бизнис-алатка

22

СВЕТ

И „Би-Би-Си“ во кампања против референдумот

26

ЗДРАВЈЕ

Ања Босилкова-Антова

32

КУЛТУРА | ИНТЕРВЈУ

Лидија Димковска

38

КУЛТУРА | ИНТЕРВЈУ

Јован Куциновски

40

СЦЕНА

Звонимир Ѓукиќ Ѓуле

42

СПОРТ

„Ај лав хајкинг“ – трагачи по забава и алтернативен туризам

53

Колумна

8

Ќе има ли странци на листите на СДСМ?

11

Анализа

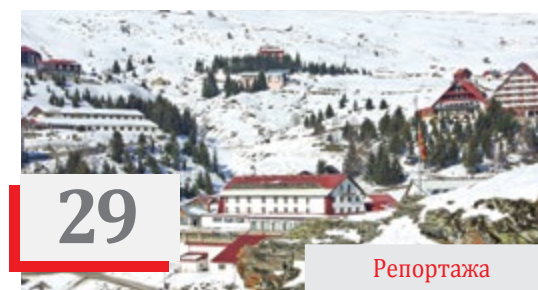
Чиј гласник е мачкарот Ванхауте?

Актуелно

17

Нема услови за бегство од избори

29

Репортажа

Снежен град на Попова Шапка

ДНИД Прва Република
ДООЕЛ Скопје

бул. Илинден бр. 9
1000 Скопје
republika@republika.mk
contact@republika.mk
sport@republika.mk

Директор: Доне Доневиќ

Маркетинг:
Стојан Георгиевски,
Габриела Мирчески
тел. 02 / 32 99 999
факс. 02 / 32 99 998

Издавач / редакција: ДНИД Прва Република ДООЕЛ Скопје
бул. Илинден бр. 9, 1000 Скопје

ж-ска: 500-0000007811-68
депонент банка: Стопанска Банка АД Битола

Претплата: тел. 02/3089-306

www.republika.mk ■ facebook.com/nedelnikrepublika

Главен и одговорен уредник: Ненад Мирчевски

Заменик главен и одговорен уредник: Билјана Зафорова

Редакција и соработници:

Александра Мазнева - Бундалевска, Невена Поповска,
Марина Костовска, Наум Стоилковски, Александрија Стевковска,
Јана Јосифовска, Бојан Момировски

Колумнисти: Горан Момировски, Љупчо Цветановски

Соработници: Никола Петковски, Димитар Љоровски Вамваковски

Лектори: Анета Љубеќиќ, Тања Стевановска

Фотографија: Ѓорѓи Личовски, Александар Ивановски

Графички дизајн: Никса Георгиевски, Билјана Неделковска

Печати: Графички Центар Скопје, ул. Скупи 6.6.

Испечатени примероци: 4.000

Датум на печатење: 25 февруари 2016

ТУРИСТИЧКА РАЗГЛЕДНИЦА
ПОЗДРАВ ОД МАКЕДОНИЈА

Фото: Александар Ивановски

ВОВЕД

ОПОЗИЦИЈАТА РАЗОБЛИЧЕНА Заев покажа кој го раководи СДСМ

Нена Мирчевски | главен и одговорен уредник

Одложувањето на изборите закажани за 24 април беше дочекано со разочарување од најголем дел од граѓанството, кое повеќе од една година, на раб со нервите, ги чекаше своите пет минути за да стави крај на кризата што ја предизвика Зоран Заев со помош на неговите странски пријатели.

Обидот за изигрување на Договорот од Пржино беше очекуван, стравот од избори беше познат, а никој не се надеваше дека СДСМ толку аматерски ќе дозволи целосно разобличување на неспособното раководство на партијата, а лицемерното сценарио за целосно погазување на системот ќе доживее дебакл.

Чекајќи ја разврската, граѓаните имаа неповторлива можност да видат со свои очи кој, навистина, ја предводи опозицијата, која е нејзината цел, што значи „виткање кичма“ во вистинска смисла на зборот, но и колку се потребна стабилна влада и одговорни лидери, особено во ситуации кога се донесуваат сериозни одлуки и се штитат националните интереси.

Народот на 23 февруари индиректно доби признание за својата моќ и за своето суверено право да решава за својата судбина. Чадорот, пак, призна дека направил погрешна процена за менталниот склоп на македонскиот народ поради што место да го скрши, го доведе до кулминација отпорот кај граѓаните. Сето тоа, пак, резултираше со голем пад на довербата на граѓаните во нашите стратески партнери во Брисел и во Вашингтон и во нивните искрени намери.

Чашата се прелеа кога крајно деструктивниот пристап на Заев и на посредникот Ванхауте во решавањето на кризата сериозно ги загрозија интересите на меѓународниот фактор со тоа што премногу го навлеке гневот на граѓаните не само врз себе туку и врз меѓународната заедница.

Затоа, Заев успеа за кратко да го изигра Договорот од Пржино, но не и да ја реализира главната цел – да обезбеди алиби за долгорочно одложувања на изборите, а со тоа и одолжување на кризата до бескрај.

Овој пат, обидот за бегство од избори ќе биде „невозможна мисија“ за опозицијата од проста причина што сега никој веќе не го прашува СДСМ. Заев го загуби најсилниот адут – чадорот и остана сам против сите во државата. Затоа казната на 5 јуни ќе биде неизбежна, дури и по цена да се обиде повторно да бојкотира, како што и се очекува.

За волја на вистината, наивно е да веруваме дека Заев ќе се помири со судбината и така лесно ќе се предаде на народниот суд. Напротив, многу е поверојатно дека со сите сили ќе се обиде да ја продлабочи кризата и да се врати како некаков фактор за да ја придобие повторно благонаклонетоста на чадорот.

Оттука, нема да нè зачути ако бидеме сведоци на нови обиди за дестабилизација преку насилства во парламентот и протести на улица, објавување на таканаречени бомби или, пак, преку нови кривични пријави на Специјалното обвинителство. Но, тоа ќе бидат очајнички обиди на давеник што се фаќа за сламка, без реална можност да се спаси.

Изборите во јуни, со или без Заев, ќе бидат и своевиден референдум на кој народот ќе реши дали ќе го задржи или ќе се откаже од суверенитетот на државата и правото и понатаму сам да решава за својата судбина.

Од овој аспект расплетот на драмата од 23 февруари навестува дека на 5 јуни работите може да се исправат, Македонија може да излезе од криза и правдата наскоро да биде задоволена.

ЕДНА ШАНСА

За голем број Европејци границите се минато. Нивното исчезнување е најголемото достигнување на Европа. Ова е во суштината на една цела, слободна и просперитетна Европа. Оваа замисла ги инспирира, главно, тие што се оставени надвор од шенгенската зона.

За грчко-македонските односи – границата – имала многу поголемо значење во текот на децениите. Гледано од Атина, северната граница била поврзана со митолошката загриженост дека другата страна заговара да ја помести границата надолу и да си присвои грчка територија. Гледано од Скопје, пак, јужната граница се поврзувала со непотребни блокади и загриженост дека соседот заговара создавање нови граници и поделба на нашата држава. Недовербата ги има обликувано нашите политички односи.

Сепак, бизнисот и луѓето од двете страни на границата, навидум, го имаат надминато овој проблематичен политички контекст. Фирмите одат на север да инвестираат во профитабилни индустрии.

Туристите се движат кон југот за да уживаат во грчкото гостопримство, дури и во време на криза.

Овој тренд беше на пат да ги закопа грижите поврзани со границите сè до масовната криза со бегалците. Денес, загриженоста од Ксиос до Идомени расте со исто темпо како и оградата на границата. Еден грчки пријател накусо заклучува „единствената добра работа околу вашите огради е тоа што сега сите сме убедени дека не планирате да ја спорите границата“. Иронично е тоа што има поента. Зошто некој би кренал толкава гранична ограда ако смета дека не е точна границата?!

Нашата цел е стратески сојуз со Грција. Секако сме незадоволни околу интеграцијата во ЕУ и во НАТО. Јасно е дека имаме спротивставени позиции околу спорот за името и само за овој спор.

Сè се сведува на судир меѓу еден историски пристап и перспективата за човековите права. Сепак, без разлика дали Република Македонија е дел од клубот или не, нашите интереси, главно, се сов-

НАСТАН НА НЕДЕЛАТА

паѓаат за сè друго. Вклучувајќи ја и емиграцијата.

Легитимно прашање е зошто би верувале некому што троши пари за да ве остави потенцијално со маса емигранти?!

Самоодржувањето е еден чуден инстинкт. Нашиот кошмар е ист како вашиот: масивен неконтролиран прилив на емигранти од Југот и domino-ефект на затворање на границите од Северот. Од ова би следувала хуманитарна криза на домашен терен.

Многумина имаат свои мислења за тоа што треба да направиме. Некои веруваат дека е време за одмазда и дека треба да ја затвориме границата со истата таа отсечност со која Грција го направи истото пред 20 години. Други предлагаат ова да се искористи и размени за напредок

кон ЕУ и кон НАТО. Трети, пак, предлагаат да помогнеме да се исфрли Грција од шенгенската зона.

Искрено кажано, ништо од ова не е во интерес на Македонија. Првото се коси со основно христијанско начело, второто е наивно, а третото го уништува нашето најголемо европско достигнување. Тоа што ни останува е една одлична можност да работиме заедно, да ја подобриме довербата и да се надеваме дека оваа инвестиција во пријателството ќе нè зближи уште повеќе.

Тешките времиња се најдобри за да ги ставите односите на реален тест. Искористете ја можноста.

Колумна на министерот за надворешни работи Никола Попоски за „Катимерини“

НОВИ КАНДИДАТИ ЗА НОСИТЕЛИ НА ЛИСТИ

Во длабоко поделената Македонија, каде што во отворена војна се либералите со конзервативците, предавниците со хероите, левицата и десницата, каде што политичките тензии се толку силни што разведуваат бракови и отуѓуваат семејства, се појави уште една нова, досега незабележана поделба. На една страна се тие што се за НАТО и за ЕУ, а на друга тие што се за НАТО и за ЕУ без безобразно да ни се мешаат во внатрешните работи. Земјата што има повисока желба за членство во евроатлантските институции од сите други членки или кандидати, дојде во ситуација во која граѓаните ќе треба да избираат меѓу своја партија што 10 години владее со поддршка на гласачите и има добри односи со меѓународната заедница и партија зад која речиси отворено и дрско стојат истите сили со кои сакаме да бидеме заедно во НАТО и во ЕУ

Пишува | Горан Момирски

За голем дел од македонските граѓани 5 јуни или кој било друг датум за избори е ден кога ќе почне да привршува големата политичка криза и ќе почне нов период на стабилност и на економски развој. За други изборите ќе бидат финална пресметка на доброто и на злото олицетворени во политичките партии. За некои, пак, изборниот ден ќе биде ден кога Македонците за првпат ќе гласаат за странци што треба да ги претставуваат, а тоа да не се избори за Европарламентот.

Преземањето на задачата олеснување на преговорите меѓу политичките партии во земјата не е тоа што ги прави странците домаќини во Македонија. Тоа е, пред сè, нивното застанување зад опозицијата како нивни оперативец и предводник и како техничка заштита. На странците им е јасно дека опозицијата нема ни политички, ни идеолошки, уште помалку морални капацитети за да ѝ се спротивстави на власта и затоа ја презеде улогата на вистинска опозиција.

На странците им е совршено јасно дека е лудост опозицијата да не сака избори, а во исто време да тврди дека Македонија, демек, живее во диктатура. На странците им е јасно дека Законот за медиуми, кој има простор за подобрување, не може да биде пречка за фер избори, пред сè, затоа што

речиси две третини од населението се информира од интернет директно или индиректно. Сепак, странците решија да извршат десант во македонското политичко милје и да предизвикаат долгорочни штети за Македонија, но, пред сè, за опозицијата, која допрва ќе мора да докажува дека може да биде фактор сама благодарение на своите проекти, а не само поради сожалувањето од странците и нивната помош.

За симпатизерите на ВМРО-ДПМНЕ (повеќе од половина милион луѓе), но и за голем број други умереноконзервативни граѓани, прземањето на опозициската улога од страна на амбасадорите на САД и на ЕУ е погрешна политика. Пред сè, за идните генерации, кои никогаш нема да сфатат зошто во ситуација кога Македонија е дел од НАТО во Авганистан, кога наши војници загинаа во хеликоптерска несреќа во мисија на ЕУ, кога македонските закони целосно се променија во согласност со правилата на Унијата, земјата мора да биде поле на кое странците, а не домашните политичари ги водат нашите битки.

Тие граѓани и други надвор од вмровското влијание имаат проблем да веруваат дека истите тие земји што осум години не примаат во НАТО и седум години не ни даваат препорака за преговори со ЕУ, иако ги исполнивме

сите предуслови за тоа, сега имаат добри намери кон Македонија. Затоа, кога и да бидат изборите, опозицијата не треба да се надева на зголемување на гласачкиот потенцијал што го има во моментов.

ШТО МОЖАТ ДА ДОНЕСАТ АМБАСАДОРИТЕ НА ИЗБОРНИТЕ ЛИСТИ

Македонската опозиција може да се надева на промена на својот рејтинг на арно само ако, навистина, почне да работи или, барем, да ветува нешто поарно. Критиките кон власта и објавувањето на бомбите не можат да ја смената општата слика во земјата. Кризата што почна лани во јануари со првите објавувања на илегално објавените разговори ја помина кулминацијата. Сите тие што веруваат во бомбите ако претходно не биле поддржувач на Груевски, веќе го смениле ставот. Во јавноста видовме премногу аргументи од сите страни зошто да поддржиме една или друга опција. Секој сериозен политички аналитичар, особено тие скапите, знаат дека тоа што си го правел, во нашиот случај, 10 години, не може да биде поправено или урнато за 100 дена до 5 јуни или, пак, за 200 дена до 15 септември.

Драматични промени нема да предизвикаат ниту одвратните аудиоснимки што се пуштаат на платформата

КАКО ГРАЃАНИТЕ ЌЕ ГИ ЧИТААТ ИЗБОРНИТЕ ЛИСТИ

Сè уште е рано да се предвидува кои ќе бидат носителите на листите на двете најголеми партии ВМРО-ДПМНЕ и СДСМ на изборите (пре)закажани за 5 јуни, но уште отсега е јасно дека дел од граѓаните имаат јасна слика за некои од кандидатите за чијашто политика ќе имаат можност да гласаат, а тие да не се дел од сегашната власт.

■ ИЗБОРНА ЕДИНИЦА 1

За носител на изборната листа во изборната единица 1 најсигурен кандидат е Џес Бејли, човекот што пред да дојде во Македонија во Конгресот на САД при изложувањето на својата амбасадорска платформа рече дека во Македонија, покрај Албанци, Турци, Срби и други, живеат и Словени. И што да мисли обичен граѓанин кога е речиси невозможно човек што претходно бил дипломат во Турција и кој одлично го знае регионот и словенскиот менталитет да не знае дека именувањето на Македонците како Словени ќе му го направи животот пекол кога ќе пристигне во Скопје. Во исто време, ја исклучуваме опцијата дека амбасадорот Бејли има ниски интелектуални капацитети, кои би биле објективна причина јавно (на сослушување во американскиот законодавен дом) да се навреди цел еден народ. За жал, Бејли никогаш точно не објасни зошто не нарече Словени, а не Македонци. Ниту, пак, јавно се извини за навредите на национална основа.

на интернет „Јутјуб“. Тие можат да уништат бракови и живот, но нема да донесат победа за тие што ги пуштаат. Од голема помош не може да биде ниту обвинителката, која со неколку чекори покажа лична емоција и анимозитет кон власта со што сама си пресуди за начинот на кој ќе ја доживуваат граѓаните кога ќе дојде ред да се гласа. Посебен проблем за неа сега е последната аудиобомба објавена на „Јутјуб“ затоа што, барем формално, таа и нејзините соработници сега се единствените што, според Заев, имаат повеќе од еден милион снимени разговори. Во отсуство на каква било логика бомбите да ги пуштаат други политички фактори, единствен што ги објавува новите бомби е лидерот на СДСМ, партија од каде што веќе најавија дека имаат „интриганти при-

ватни разговори“, кои не се само на политички теми.

ГРАЃАНИТЕ СЕ ПОУМНИ ОД СИТЕ ПОЛИТИЧАРИ

Иако дел од политичките партии сметаа дека македонските граѓани се стока, селани, необразовани, некапени, тргнувајќи од народната „сиромав човек жив ѓавол“ сите тие треба да знаат дека Македонецот има доволно капацитет да процени кој е подобар или, во крајна линија, кој е помало зло кога ќе дојде редот да се заокружи изборното ливче. Откако претходно сами, со или без „Канал 5“, „Сител“ или „Телма“, во разговор со своите најблиски, или врз основа на информации од интернет ќе сфатат што е најдобро за нив и за Македонија.

противкандидати, европатениците Кукан и Вајгел веќе се повлекоа од трката поради лични причини.

■ ИЗБОРНА ЕДИНИЦА 5

Сè уште не е решено кој ќе ја води битката во битолско-ресенско-охридскиот регион поради острата битка за водечкото место. Овде најголеми шанси за прва позиција имаат амбасадорите на Албанија, Косово и на Србија, едниот поради најавата на неговата земја дека ќе стави вето за Македонија, другиот поради таблата на која место Македонија стои ФИРОМ и третиот затоа што неговата земја без никаков аргумент ослободи убијци на четири деца и на невин рибар на Велигден. Секако, кој и да победи, македонските граѓани ќе знаат дали да му ја дадат довербата.

■ ИЗБОРНА ЕДИНИЦА 6

Во полошкиот регион граѓаните ќе имаат шанси да гласаат за еден повратник во македонската политика. За сликата да биде појасна, а имиџот поарен, за да не се случи граѓаните да згрешат, носител на листа ќе биде ексевропатеникот Јоргос Шацмаркакис. Откако го фатија како фалсификувал докторска дисертација, овој германски европатеник и грчки службеник може да биде од помош за евроатлантската кауза во Македонија. ■

Innovation
that excites

ВАШАТА ПРИКАЗНА ЗАПОЧНУВА ТУКА NISSAN X-TRAIL СО ВРВНА 4x4 ТЕХНОЛОГИЈА

Каде и да Ве понесе авантурата, врвната 4x4 технологија Ви ја дава довербата да возите кон непознатото со интелигентни способности за детекција на патот. Со просторна, удобна и неверојатно функционална внатрешност и опција за 7 седишта, време е да ја започнете Вашата приказна.

automotive group

Скупи бр.14, Скопје . тел: 02/511 11 30
02/511 11 31

www.nissan.mk

БРИСЕЛ СЕ ОГРАДИ, ВАШИНГТОН ГО ОТПИША

АНАЛИЗА

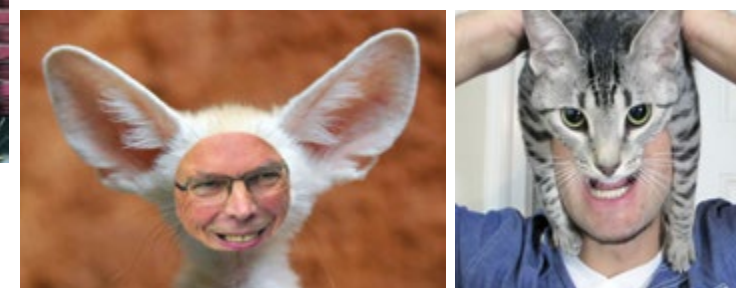
Во неколку наврати порача „Не убивајте го гласникот“, притоа алудирајќи дека сето она што го правел во преговорите му било наложено од повисоко ниво. Бриселско, нели. Во меѓувреме, истата таа ЕУ неколкупати се откажа од одговорноста и од поврзанооста со неговите ставови и идиотщини прокламирани со мачињата на „Твитер“. Тогаш, чиј гласник беше и чиј гласник е Питер Ванхауте? И на чиј платен список е човекот што веќе има 27.000 евра плата? Хуморот е англосаксонски, чадорот е непознат, а едно е сигурно - навредите продолжуваат

Пишува:

Љубчо Цвешановски

Човекот-мачка или Кетмен е антихерој од познатите „Ди-си комикс“. Ниту многу успешен, ниту многу познат. Овој антихерој во костум на мачка е крадец кој од милијардер и ловец станува арамија. Неговото супероружје се ракавиците со жилети и екстра осетливиот нос. И за својот плашт тврди дека има моќ да лекува смртни рани, но тоа никогаш не е докажано.

ЧИЈ ГЛАСНИК Е МАЧКАРОТ ВАНХАУТЕ?

Нашиот бриселски мачкар, пак, споделува повеќе особини со Кетмен. Иако, во превод неговото име Питер Ванхауте нема поврзаност со овие животинки, туку според ономастиката значи „камен од високата класа“. Од друга страна и тој ниту е премногу успешен, ниту познат. Кетмен е антихерој, Ванхауте, пак, антипреговарач. Не е милијардер, но заработува по 900 евра од ден за своите услуги. Тоа се цели 27.000 евра месечно. Најверојатно, најголемиот дел од платата Брисел му ја дава за фотомонтажите и за творечкиот немир изразен преку пораките на сликите со неговите омилен мачки. Супероружје или ракавиците со екстра наострени жилети на мачкарот се токму неговите мачки на „Твитер“, а за осетливоста на неговиот нос не сме баш сигурни. Поверојатно е дека не чувствува ништо. И додека плаштот на човекот-мачка има недокажана моќ да исцелува и да уништува отрови, законот на Ванхауте дефинитивно има моќ да уништува

медиуми. Како и да е, Кетмен останува речиси непознат лик кој никогаш не го достигна Бетмен или останатите херои на „Ди-си комикс“, а палавиот Питер Ванхауте заглави во Македонија, што доволно зборува за неговата кариера. Не поради прекрасната земја и поради трпеливиот народ, туку токму поради неговите постојани, грди коментари за нив, со што престојот овде за него би требало да биде казна. Поради менталитетските разлики, нели. Наша вина е што велосипедизмот не е доволно развиен, а според други, меѓу главните менталитетски мани била токму сексуалната чедност. Посебно ориентација...

Како и да е, додека го пишуваме ова, мачкарот сигурно не претекнал и за време на печатењето на неделникот смислил нешто ново за своите мачиња на „Твитер“. Безобразно, неумесно и непримерно за преговарач, се подразбира. Најверојатно нешто околу изборите на 5 јуни.

■ Западнаците со критика, СДСМ со љубов...

Верувале или не, но по половина година небулозни твитови и максимално поткопување на преговорите, се најде и еден западен медиум кој го осуди дилетантизмот на Ванхауте! „Еден посредник на ЕУ ги торпедира своите дипломатски напори со непромислени твитови“, оцени весникот „Ноје цирхер цајтунг“, анализирајќи ја актуелната ситуација во Македонија. Во текстот со наслов „Намуртени мачки ја заоструваат кризата во Скопје“, меѓу другото, се наведува:

„Посредникот на ЕУ во Македонија, Питер Ванхауте, во моментот гледа какви политички последици може да имаат пораките со мачки... Невештите куси вести на Ванхауте само ја изразуваат фрустрацијата на западниот посредник поради недоволниот напредок во решавањето на македонската криза“.

Го дочекавме и тоа, западен медиум, макар меко, да го осуди безумието на антимедијаторот во Македонија. Поголемо чудо би било да го слушнеме тоа од неговите посиноци од СДСМ и од Соросовите медиуми, но тоа, најверојатно, е невозможна мисија од која би се откажал и Том Круз. Тие две групации се најголемите нескриени идолопоклоници на ликот и на делото на Ванхауте. Веројатно, секој ден понизно му нудат по стотина најнови фотографии со слатки маченца, со формат погоден за фотошопот на Белгиецот. Очигледно, кога е во прашање СДСМ - не е „лесно“ да очекувате меѓународната заедница да ви заврши сè што самите не знаете и не умеете. И пак да бидете незадоволни од пролонгирањето за еден месец и половина?! За Соросовите медиуми, пак, за маката и за начинот на кој доаѓаат до средствата од истата таа меѓународна заедница, доволно кажува фактот што мораат да се смеат на глупостите на Ванхауте. И сето тоа јавно да го нарекуваат хумор. Другите, пак, започнаа иницијатива – да му се подарат 7.990 денари, донација за бесплатен лет до Брисел. Во еден правец...

■ Чиј гласник е Ванхауте?

Истиот тој во неколку наврати порача „Не убивајте го гласникот“, притоа алудирајќи дека овде нема ништо лично и дека сето она што го правел во преговорите му било наложено од повисоко ниво. Бриселско, нели. Во меѓувреме, истата таа Европска унија најмалку двапати се откажа од одговорноста и од поврзаноста со неговите ставови и со неговите идиотщини прокламирани со мачињата на „Твитер“. Неофицијално, амбасадорите од земјите на ЕУ во повеќе наврати изразиле негативен став за него и за бизарната игра со пораките. Логичното прашање што се поставува е чиј гласник, тогаш, е белгискиот мачкар? Многумина во неговите бесмислици препознаа класичен и карактеристичен англосаксонски хумор. Од друга страна, Белгија не е англосаксонска држава. Од тре-

та, пак, Ванхауте претходно беше преговарач во Грузија. А знаете кој имаше најголем интерес во оваа држава. Истата таа што имаше и има најголем интерес во Украина. А тоа не е ЕУ, ниту Германија... Во контекст на кажаното е моментот кога мачкарот беше фатен на маса в кафеана со Владимир Милчин, основположникот на Соросовите стотина филијали на ХВО во Македонија, кој и ден-денеска е сивата еминенција во ФИОМ, а каде што едно девојче изигрува дека е главно. Премногу случајности „дури и за оваа земја“, како што рече наводниот медијатор, кои наведуваат поврзаности со еден амбасадор кој исто како него има очила. Но, не вози точак. Го возат. А тој, за жал, ја вози Македонија. Ах, да. И до ден-денешен не се извини што прејудиицираше и што изрази жалење за цивилните жртви во „Диво Насеље“. А нив ги немаше...

■ Се чека на „Анима мунди“?

Човекот искрено си ги претстави своите менталитетски проблеми, не можејќи да се најде на иста линија со македонскиот народ, кој е европска нација. Дали срцевината на проблемот е што Ванхауте размислува по теркот на еден друг западен континент, па не може да го разбере европскиот? Поверојатно, и во овој случај тој како и целата негова меѓународна заедница имаше една, идентична цел – да ѝ излезе во пресрет на македонската опозиција. А таа е разочарана и со промената на терминот за избори. И зошто опозиција, кога зборуваме единствено за СДСМ? Министри и заменици не станаа други партији, освен од СДСМ. На преговорите со Ванхауте не доаѓаа Жерновски и Милевски, ниту Трајанов, Поповска, Ибраимовски, Сарач или Величковски. Насилната рехабилитација во низа се однесуваше и се однесува само на една партија. Била и ќе биде СДСМ. А таа, место да прави програма, уште отсега на нероден премиер списоци со министри му крои. Во „Плеј“, се разбира.

Реакција од „невладините“ организации за бисерите на Ванхауте нема, ниту ќе има. Тие, 75 на број, уште отсега си ја удираат главата како ќе се викаат кога СДСМ, некогаш, ќе дојде на власт. Невладини, сигурно не. Само Организации, пак, не оди. Кратенката би била „О“, иако најубаво, тогаш, би им стоела „ВО“ – владини организации.

Сепак, каде и да е, во очекување сме на реакција на барем една невладина организација која нема пристап до Сорос затоа што е аполитична. „Анима мунди“ треба да реагира до Ванхауте поради претераната употреба на мачиња. Оваа негова злоупотреба на милите животинки претставува сериозна опасност голем дел од граѓаните да ги замразат мачињата. Не по вина на прекрасните животинки, туку по вина на Ванхауте. Можеби токму „Анима мунди“ ќе му напише една претставка да престане. Дури не е доцна за мачињата. Меѓу другото, не е вистина дека првите мачиња и кутриња се фрлаат во вода. Тоа се бабини деветини. Тие, напротив, се најцврстите. А меѓународната организација тоа постојано го прави во преговорите. Пу-пу не важи. Сега со нова вистина. Ви наликува ли на дејствувањето на еден македонски политичар, заштитен токму од нив? Меѓународната школа, муртинско одделение... ■

СТАНКОВСКИ: МОЖЕМА САМО ДА ГО СОЖАЛУВАМЕ

СТАНКОВСКИ: Што се однесува до ликот и делото на Питер Ванхауте, би го цитирал големиот холандски теозоф од 17 век, Јаков Бене, кој вели: „Надворешниот изглед на човека е одраз на внатрешните сили што го креваат“. Ова во потполност важи за овој карактер, налик на мршојадец, од Фландрија, кој покажа колонијална свест, непочитување, непристојност и грдотија од секаков тип, од кои најекстремна е онаа што се однесува на неговиот карактер и на неговата политичка свест. Имено, според сите интелегентни опсервации и анализи, ние добивме еден, по сè изгледа, корумпиран олеснувач, кој наспроти сите принципи на политиката и преговарањето, покажува огромна тенденциозност во однос на СДСМ, а од друга страна едно колосално непознавање на правата и на должностите на медиумите и на медиумските работници и на улогата што тие ја имаат во однос на информирањето, како една од круцијалните дејности во современите, демократски општества. Неговите предлози околу законот за медиумите е повеќе срамен отколку игнорантски, што говори за неговите скриени мотиви, кои се едностранни, нелогични и тотално дискриминаторски.

Па дури и во еднопартискиот систем на СФРЈ не постоеше ваква цензура каква што овој Белгиец со лик на зомби сака да му натури на македонскиот народ со дрскост и со вулгарност, невидени во современата европска политика. Тој стана симбол на една дегенерација на мислата и е апсолутен штетник за авторитетот на ЕУ и на Европелците. Овој чуден политички мршојадец треба итно да биде повлечен од страна на неговите работодавци и на тој начин оваа деструкција од него, која регрутираше огромен број евроскептици во Македонија, да биде колку-толку санирана, зашто Македонците чувствуваат припадност кон Европа. Како древни означувачи и менувачи на овој континент и како неодоив дел од големата европска култура, без оглед на тоа што супербиروقратската творба ЕУ покажува непростилива неприципиелност кон македонските граѓани. За овој мал патетичен монструм, конечно, можеме да манифестираме само сожалување. Ние како Македонци му посакуваме добро здравје, со забелешка дека неговата улога во оваа најнова македонска криза беше повеќе од срамна и одвратна.

light+building

Frankfurt am Main
13. – 18. 3. 2016

Full Range Industrial Lighting Solutions

info@lps.mk | +389 2 313 11 13 | www.lps.mk

Quehenberger | Drexelmaier | Alkaloid | Granit | KAM | Tinex | Blizoo

ЕВРОПСКИОТ МЕНТАЛИТЕТ НА ЕДЕН ИДИОТ И НА НЕГОВИТЕ ПРЕДЦИ

Ниту една власт не треба да се сака. Луѓето што ние ги избираме и ние ги плаќаме, давајќи им моќ врз нашиот живот, не треба да ги сакаме туку треба да ги контролираме.

Но несакањето или омразата кон една власт, не треба да ја плаќаме со дозволување на битанги од типот на Белгиецов во нашиот дом да не третираат како крпа за бришење патос.

Не се сеќавам дека видовме белгиско знаме кога на Монт Еверест во 1989 година го поставивме македонското! Белгијците не ни беа ниту до правот од снегот под нашите чевли.

Знам дека Белгијците не ја учат сопствената историја, така пишува во енциклопедиите. А таа историја е нецивилизирана, крвава, гласна. Тоа е нивниот ментален склоп, тоа е нивното воспитување, тоа го носат во себе.

Од трговија со робови, до сечење прсти, раце, гениталии на мажи, жени, деца во Конго, под разни изговори, секогаш психопатски.

За неисполнета квота на собрана гума, Конгоанците биле среќни да загубат само рака или прсти, а не и гениталии и глава.

10.000.000 (10 милиони) Конгоанци се убиени на најгрозен начин од таткото и од дедото на овој, сите тие предци со европски менталитет, кој и го пренеле во наследство на хистеричнава будалетинка.

Нивниот крал Леополд Втори, заслужено ја носи титулата касапот на Конго.

Испратениов Белгиец, кој се повикува на европскиот менталитет, геноциден низ целата историја на човештвото, а кој ние во Македонија, навистина, го немаме, за среќа, е идиот што не ја знае историјата на сопствената земја.

Дипломиран (ако е дипломиран) филозоф, кој во животот не објавил ниту еден научен труд, чијашто мисла, филозофска, научна, каква било, не оди далеку од неговата поданичка канцеларија во Брисел, дели „мудрости“ низ Македонија.

Пред себе имаме глупак и административен молец, кој сопствените фрустрации, некадарност и професионално ништавило ги компензира со агресија кон Македонците и кон Албанците, кон сите нас во Македонија, толку колку што тие што седат спроти него му го дозволуваат тоа или му го одобруваат.

Касапите на Африка, избркани од таму, дојдоа да бидат касапи на Македонија.

Ќе им го дозволиме ли тоа? ■

Горазд Росоклија

Обојте повеќе.

Семејството JUPOL денес има голем број на производи, за сите желби и потреби на корисниците. Сите бои од семејството JUPOL се на водена основа, не штетни по здравјето и околината, едноставни се за употреба и одржување. Се гордеат со бројните признанија од потрошувачите и стручната јавност: Trusted Brand, Производ на годината 2014 и Best Buy Award.

тел. 02/ 2464 -902
e-mail: vel.office@t-home.mk

www.velkoski.mk

КАЗНАТА ЌЕ СТИГНЕ НА 5 ЈУНИ

НЕМА УСЛОВИ ЗА БЕГСТВО ОД ИЗБОРИ

Денот Д кога се одлучуваше за крајот на „играта“ што веќе втора година се случува во Македонија, беше финишот на најтешката политичка партија шах пред очите на македонската јавност. Оттука, гаранциите што ги посочи Груевски како лидер на владејачката партија ВМРО-ДПМНЕ по средбите со меѓународните претставници, предочија уште најмалку толку моменти кои ги открија потезите со кои Македонија ја избегна „пат-позицијата“

Пишува | Наум Ситиловски

Играта „кој е кој“ во државата ги истенчи и најдебелите нерви. Кога се чинеше дека нема крај на политичките невозможни условувања од опозицијата, сесрдно поддржана од меѓународната заедница, ВМРО-ДПМНЕ ја одигра најсилната партија шах во своето десетгодишно владеење. Владејачката партија покажа зрелост и одговорност во моменти кога опозицијата и особено нејзиниот „чадор“ помислија дека по тридневен молк, на истекот на рокот за распуштање на Собранието, ВМРО-ДПМНЕ и Никола Груевски ќе заиграат „на ѓон“.

■ Одлуката за изборниот ден беше во наши раце. Но, и одговорноста што ја носиме за државата и за народот во неа. По долги и детални анализи и консултации, Извршниот комитет на ВМРО-ДПМНЕ донесе одлука за поместување на изборниот ден од 24 април за 5 јуни, со цел не да го задоволиме СДСМ, бидејќи тој, како и да е, ќе бега од избори и од соочувањето со народот, туку да не оставиме простор да бидеме погрешно разбрани од дел од нашите граѓани, но и злоупотребени од сите оние што не ѝ сакаат добро на Македонија и кои немаат еднаков интерес како нас, Македонија да оди напред – образложи претседателот на ВМРО-ДПМНЕ, Никола Груевски.

Не може да не се забележат неизречените, но јасни пораки по Денот Д за овој состав на македонскиот парламент, по низата средби и случувања на политичко-дипломатските активности. Тие пораки се содржат во оние пет точки што произлегоа од овие активности.

■ Низ анализите и консултациите, претставниците на ЕУ и на САД не убедија во четири работи: прво, дека ова ќе е единствено пролонгирање и дека нема да има ново барање од нив за пролонгирање изразено во која било форма. Второ, дека до изборите на 5 јуни повеќе нема да има разни преговори за организирањето на изборите бидејќи и тие сега веруваат дека ДИК ќе има доволно време да ја заврши својата работа со пречистувањето на избирачкиот список. Трето, дека нема да има поставувања на никакви нови услови за одржување на изборите на 5 јуни вклучувајќи го и законот за медиумите; и четврто, нема да има нови проценки од страна на ЕУ и на САД за тоа дали земјата е подготвена за избори или не, затоа што со поместувањето на датумот овие нешта се апсорбирани – објави Груевски.

НЕМА ПРЕГОВОРИ, НЕМА ОЛЕСНУВАЧ

Договорот за промена на датумот за предвремените парламентарни избори на површина го покажа она што долго време се посочува во јавноста, дека во

преговорите преголема улога и влијание врз медијаторот имаат фактори кои по ниедна основа не се дел од политичкиот дијалог за надминување на кризата.

Ако најголемиот, барем во низата последен камен за сопнување во таканаречените преговори – носење нов Закон за регулација на медиумите - се покажа како излишно, но и покажа дека и постојната регулатива дава рамка за медиумска саморегулација која ќе придонесе од ЕУ и од САД да се оценат јунските избори како „веродостојни“ - посочува само признание токму од истите тие „гаранти“ дека СДСМ поставувал непотребни услови и намерно го кочел процесот за навремено завршување на обврските.

Токму за таа гаранција, која меѓународната задница ја дала во ВМРО-ДПМНЕ, сега најгласно изненадени се припадниците на оној дел од медиумската заедница која бараше да се прифати законско решение поднесено од медијаторот Питер Ванхауте (да не се навраќаме дека тоа не било европско решение, ама било креирано според менталитетот). Но, дури и меѓу нив испливуваат признанија дека проектот за медиуми бил само обид да се искористат партиските преговори, дека предлозите за решение биле неиздржани, како и дека во име на медиумите преговарал таканаречениот невладин сектор кој се занимавал со прашањата на меди-

умите. Сите овие признанија доаѓаат од перото на најголемиот критичар на власта и еден од доскорешните најголеми поддржувачи, па и креатор на политиките на Зоран Заев, Бранко Героски.

Добиените гаранции, пак, дека нема повеќе преговори кон организација на изборите како и нови услови, значи дека прашањата се елаборирани и дека колку и да се крие кадарот на СДСМ во функцијата на прв човек на Државната изборна комисија, ќе мора да си ја заврши работата за која е поставен. Меѓународната заедница, уверена дека Комисијата сега ќе има доволно време за да се заврши работата со пречистувањето на избирачкиот список, ја затвора вратата за идни поплаки по ова прашање. Гаранциите се и патоказ на опозицијата дека ќе мора да учествува во овој изборен процес и да ги признае резултатите. За да нема недоречености, и амбасадорот на САД, Џес Бејли, побара на изборите да учествуваат сите партии.

Затоа и првиот човек на СДСМ, по најновиот договор за враќање во живот на Пржино, беше приморан да каже дека партијата „ќе ја преземе одговорноста што ќе ѝ ја дадат граѓаните“. Каква, пак, одговорност ќе ѝ дадат граѓаните, јасно им е и во СДСМ, каде што постојано се следи расположението на јавноста.

Меѓу редовите на овие две гаранции се чита дека е разбрана пораката за непожелноста и, воопшто, непотребноста од „услугите“ на олеснувачот кој, најблага кажано, надалеку излета од нормите на однесување кои ги носи медијаторската функција. Оваа гаранција во себе го содржи увидувањето на исправноста на ВМРО-ДПМНЕ, која неколку дена пред, како што велат странците, „враќањето на Пржино во живот“, соопшти дека Ванхауте веќе е „само турист“. Дури и меѓународната заедница повеќе не можеше да ги оправдува низата навреди и непочитувања на државата, на народот, на историјата, па и на политичките претставници, како на партијата така и на државата. Особено што неговите активности на социјалните мрежи упатени кон јавноста само ги надополнуваа дрскоста и непочитувањето искажани на преговарачката маса. Со гаранцијата дека нема повеќе преговори, особено оние во кои ќе посредува белгискиот медијатор, ВМРО-ДПМНЕ остави простор и меѓународната заедница, пред сè, да се заштити од скандал во кој „неуспех“ ќе беше најбезболната од низата квалификации што ќе следуваа.

ОТСТАПКИ ЗА РАЗОБЛИЧУВАЊЕ НА СЦЕНАРИЈАТА

Без гаранции какви што дадоа Брисел и Вашингтон, одложувањето на изборниот ден не ќе беше можно. Однесувањето на членовите на СДСМ

оставило простор за сомнеж дека ќе се обидат да го злоупотребат периодот до изборите за да избегаат повторно од нив. Но, и да ја втурнат земјата во нов, поцрн паралелен систем.

Токму затоа Груевски ја образложи политиката на ВМРО-ДПМНЕ изминатиот период за кој, како што и самиот посочи, поголемиот дел од јавноста го оценуваше како политика на многу компромиси, попуштања и отстапки. Тие отстапки не само што прилегаат на одговорна политика на најголемата политичка сила во државата која една деценија ја води државата, туку и придонесоа за комплетно разобличување на опозицијата. Доколку не се успееше да се расчлени деструктивната политика на СДСМ онака како што го направи тоа ВМРО-ДПМНЕ, со многу тактика и со вистински влечени потези, ќе се создадеа услови за злоупотреба на

ситуацијата во моменти кога фокусот и на домашната и на меѓународната јавност е вперен во Македонија заради бегалската криза.

Одложувањето на датумот на изборите е уште еден од тие чекори кои нема да остават момент на недоумица кај домашната јавност. Доколку се стои на зборот, Брисел и Вашингтон не би требало да остават шанса државата повторно да влета во сценарија во моменти кога од неа се очекува стабилност.

Оттука и сигурноста на ВМРО-ДПМНЕ дека преземената одговорност, но и последната партија шах што владајќата партија ја одигра на политичката сцена со што успеа да ја избегне „пат-позицијата“ на државата, на јунските предвремени парламентарни избори ќе ѝ донесе нов, чист, веродостоен, четиригодишен мандат. ■

ПОДНЕСИ ГОДИШНА ДАНОЧНА ПРИЈАВА ДО 15 МАРТ!

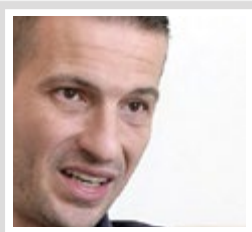
- Приходите кои сте ги оствариле во земјата и во странство, во изминатата 2015 година, пријавете ги во Годишната даночна пријава:
- ✓ награди, бонуси и други надоместоци од работен однос;
 - ✓ кирии;
 - ✓ авторски права и права од индустриска сопственост;
 - ✓ повремено вршење на услуги (договор на дело);
 - ✓ дивиденди, учество во добивката и камати по заеми дадени на физички и правни лица;
 - ✓ игри на среќа и наградни игри, освен за приходи од посебните игри на среќа (казино, обложувалница и автомат клуб);
 - ✓ капитални добивки од продажба на учество во капитал и недвижен имот; и
 - ✓ други приходи.

Годишната даночна пријава (ПДД-ГДП) преземете ја преку веб страницата или на шалтерите на УЈП. Рокот за поднесување на Годишната даночна пријава е од 1 јануари до 15 март 2016 година. Доколку сте регистриран корисник на е-Даноци, поднесете ја пријавата електронски преку <https://etax-fl.ujp.gov.mk>

Инфо центар 0800 33 000
е-Пошта: info@ujp.gov.mk
www.ujp.gov.mk

Рекоа, не порекоа

**ВЛАДИМИР
БОЖИНОВСКИ**

Заев не сака да ги одложи изборите за 5 јуни, тој сака да ги одложи изборите за некогаш.

Тука е најголемиот проблем. Од стартот кога почнаа преговорите и имплементација на договорот од Пржино, најголемиот притисок беше врз ВМРО-ДПМНЕ. Владејачката партија беше тотално конструктивна, прифати многу работи и тоа е во ред. Но, што беше целта? Целта беше да се дојде до 24 април, на изборите на кои таа знае дека ќе победи затоа што сè уште ја има поддршката од народот. И со тоа ќе се заврши политичката криза. Од друга страна, Заев знае дека ќе ги изгуби тие избори и ќе си ја запечати својата политичка кариера со тоа. Од едната страна има луѓе што можат многу да изгубат, другата страна нема што да изгуби.

**МАЈА
КОЦИЈАНЧИК**

Улогата на Питер Ван Хауте е посредник кој дава техничка експертиза. Претставник на ЕУ во земјата е амбасадорот Аиво Орав, кој е овластен да зборува во име на ЕУ.

**ВАСКО
ЕФРОВ**

Во такви услови на 24 април, на 5 јуни или кога и да бидат изборите – вие како гласачи ќе гласате референдумски: Дали се согласувате со политиката на меѓународната заедница во однос на Македонија!? Како ќе гласате е ваше право. Во каква држава сакате да живеете е, исто така, ваше право. Но, исто така, е ваше право на избори да кажете што мислите за лошата или за добрата политика на Груевски, но и за лошата или за добрата политика на амбасадорот Бејли како лидер на политичката опозиција: меѓународната заедница. Ова ќе биде еден фин политички вестерн. И да немате дилеми – македонскиот народ секогаш знае да дејствува мудро.

ПИШМАН-АЦИЈАТА И НЕГОВИТЕ ПИШМАН-АЧИЧИЊА

Професија:
функционери за деструкција
и за ојсирекции

Хоби:
Пишман-ации

Условени оставки, повлечени оставки, оставки во најава... Што сака СДСМ, односно оние министри и заменици што се дел од Владата?! Наутро се повлекуваат, попладне се враќаат, не признаваат, а функцијата си ја чуваат.

Поднесоа условени оставки. Ако не ти се допаѓаат потезите, повлечи се. Зошто сè во СДСМ е со еден предзнак „ако“ или „доколку“? Ако договорот од Пржино бил прекршен уште на 18 јануари со носење на одлуката за избори на 24 април, зошто останавте во фотелјата?! Зошто не се повлековете уште тогаш, во знак на протест за прекршениот договор? Зошто сега се вративте назад?! Еве, пак не гласавте за одлуката за избори на 5 јуни. Ако пак е прекршен договорот, зошто се вративте

назад во фотелјата?! Пак ли на 6 април ќе глумите жртви?! Еве, Одлуката е изгласана – избори на 5 јуни, распуштање на Собранието на 7 април. Прекршен ли е договорот? Веројатно да. Вашите одбија да ја гласат одлуката. Ако сметате дека е прекршен, излезете од Влада, не учествувајте во таква Влада. Зошто да ви стои црна дамка во вашата биографија дека сте биле дел од Влада каква што вие не сакате да има?!

Влеговте во Влада која, како што љубите да кажете, се формирала за организирање фер и веродостојни избори. МВР е во ваши раце. Труд и социјала е во ваши раце. Еве, три месеци сте на чело на тие министерства – главните за прочистување на избирачкиот список. Што направивте вие за тие три месеци за да се исполнат сите точки од договорот во Пржино? И ДИК е на ваша страна, со ваш човек. Процедурата намерно се кочи...

И што виде Македонија од министрите пишман-ации?

Медиумите веќе искоментираа дека наместо проекти од кои конкретна полза ќе имаат граѓаните, од нив се виде само деструкција и опструкции.

Граѓаните немаат речиси никаква корист од министрите и од замениците-министри од СДСМ. Заменикот-министер за финансии, Кире Наумов, не донесе ниту една инвестиција, не овозможи ниту едно ново работно место, не предложи ниту една нова мерка за поддршка на стопанството.

Техничката министерка за труд и за социјална политика, Фросина Ременски, освен што кочеше проекти на Владата како што е проектот „Топол дом“, внесе партиски кадри и спротивно на законот разреши раководители во министерството и директори на подрачни единици.

Техничкиот министер за внатрешни работи, Оливер Спасовски, за цели три месеци не спроведе ниту една организирана акција за сузбивање на криминалот. Тој

ќе остане запаметен по грубата партизација на МВР, како и по големиот скандал со членот на СДСМ, Захир Бекири – Чауш, каде што беше откриена блиска соработка на раководството на СДСМ, Заев и Спасовски, со криминалец како Чауш. Дополнително, без налог, беше уапсен единствениот македонски градоначалник во Албанија, Едмонд Темелко.

Техничкиот заменик-министер за земјоделство, Љупчо Николоски, не предложи ниту една мерка за подобрување на состојбите, на против, тој е препознатлив по постојаното опструирање на процесот на субвенции за земјоделците.

Истата состојба е и со заменик-министерот за информатичко општество и администрација, Александар Кирацовски, кој останал запаметен единствено по кавгите и не предложи ништо.

И она најбитното што го видовме – пишман министри, пишман-ации. ■ (РР)

РЕКОА И:

- „Потпиша Заев, доби министри и квазiminистри. Потпишал, а бега од потписот. Како мислиш дека некој надвор од структурата на СДСМ ќе му верува? Единствена опозициска партија во свет што не сака избори. Нема друга.“ (Златко Јанковски, коментар на „Фејсбук“.)
- „Чистењето на списокот е дадено на структура на СДСМ, а тоа се МВР и ДИК. Зошто не работеве на тоа? Што се глумираше со лажни афери место да работи? Кога тогаш, на избори, ќе видиш какво е јавното мислење.“ (Коментар на „Фејсбук“.)
- Двесте илјади беше разликата на последните избори??? Ако има таков човек што може да украде двесте илјади гласови, мислам дека треба да го прогласиме за доживотен претседател.“ (Коментар на „Фејсбук“.)

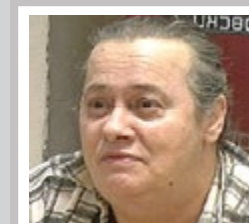
Рекоа, не порекоа

**ЉУБОМИР
ЦУЦУЛОВСКИ**

Не поднесувам втерување демократија, се едно од кои причини тоа се прави, исто онака како што не можев да ја прифатам идејата за „пролетерскиот интернационализам“ и за наводната одговорност на социјалистичките земји пред интересите на „меѓународниот пролетаријат“. Разликата е единствено во тоа што на местото на „меѓународниот пролетаријат“ е поставена „меѓународната заедница“. Но, суштината е иста: една апстракција (меѓународниот пролетаријат) е заменета со друга – меѓународната заедница.

**МИРКА
ВЕЛИНОВСКА**

При неможноста да се сменат изборните резултати во полза на СДСМ, измислени се кредибилни избори. За да бидат кредибилни, им требаат строго контролирани и цензурирани медиуми, како и операција за бришење живи луѓе од Избирачкиот список. Но, забораваат дека непристрасно известување не е можно со пристрасно мешање однадвор преку соросидите и усаидовците. Моделирањето, пак, на Избирачкиот список за премостување на реалното гласачко тело на сличен начин на кој во 2001 година во Охрид е дојдено до 20 отсто Албанци, отвора врата и за негирање на изборните резултати и за прогласување неуспешен референдум за името.

**ДРАГАН ПАВЛОВИЌ
ЛАТАС**

Се гради паралелен систем во државата. Соросидите се замена за невладин сектор, кадровска база за контрола врз медиуми, универзитети, средни училишта, судства и обвинителства. Без квалификации, од никого избрани, без одговорност. Затоа е измислена Катица Јанева и СЈО, и самата надвор од Устав – треба да апси, да понижува, да разбива државен систем, да урива фирми и медиуми... да создаде хаос по кој обичен човек ќе заклучи: нека биде што било, само ова да престане. А за да престане, ако ѝ се дозволи, секако, тоа што било – е траен хаос и исчезнување на сè што денес претставува стабилност, национален идентитет и прогрес.

НИШТО ОД БИЗНИСОТ АКО ТЕ НЕМА НА „ФЕЈСБУК“ ИЛИ НА „ИНСТАГРАМ“

Иако првично беа создадени за забава и за неформална комуникација, социјалните мрежи во голема мера се користат и за промоција и за успешно водење бизнис. Тие се покажаа како одлична основа за креирање и за зацврстување на познатите марки и за поттикнување на продажбата на производите и на услугите преку директна комуникација со јавноста и со клиентите

Пишува | Александрија Сивковска

Ништо од бизнисот без објави на „Фејсбук“, на „Инстаграм“, на „Јутјуб“ или на „Твитер“. Ако компанијата не е активна на овој план, поширокиот аудиторинг нема ни да знае дека постои. Ова посебно се однесува на трговските објекти, кои преку интернет и преку социјалните мрежи ги информираат луѓето за сите свои активности, акции, распродажби, новитети. Интернетот драстично им го смени животот и на компаниите и на потрошувачите. Значи, потенцијалите на интернетскиот маркетинг се препознаени, а компаниите треба само да се приспособат на сите промени, да го следат развојот и да ги искористат можностите од интернетот и новите технологии. Се разбира, големите компании немаат толку голема потреба за користење на предностите на социјалните мрежи, но нивното присуство на интернетскиот простор е задолжително и потребно, бидејќи интернетскиот маркетинг и социјалните мрежи ја цементираат својата позиција како неопходни алатки за развој на секој бизнис. Преку овие алатки, некој на другиот крај на светот може во кое било

време да се информира за понудата и на најмалата фирма од која било земја.

■ Интернетот драстично го промени животот во речиси секој поглед, но ако мора да се избере еден сегмент во кој тој беше најзабележителен кај компаниите, тоа е односот меѓу нив и потрошувачите. Со проширувањето на интернетот, врската меѓу тие што ги купуваат производите или услугите и тие што ги нудат и ги продаваат, стана екстремно блиска, ако не и директна - вели Александар Саздовски, менаџер за односи со јавност во маркетиншката агенцијата „Ну момент“.

Интернетските страници што ги користат компаниите, зависат од кампањата и од изборот на клиентите.

■ Кога се во прашање социјалните мрежи, моментно во Македонија, но и глобално, доминира „Фејсбук“, а потоа, со значително помало присуство, барем во нашата земја, следуваат „Јутјуб“, „Инстаграм“ и „Твитер“. Секако, интернетот е исклучително

флуиден простор и ова што доминира денес е многу веројатно дека во иднина ќе се промени - додава Саздовски.

Иако првично беа создадени за забава и за неформална комуникација, социјалните мрежи во голема мера се користат и за промоција и за успешно водење бизнис. Тие се покажаа како одлична основа за креирање и за зацврстување на познатите марки и за поттикнување на продажбата на производите и на услугите преку директна комуникација со јавноста и со клиентите. За тоа колку широк и голем дофат може да има промоцијата преку социјалните медиуми, покажува фактот дека повеќе од еден милион Македонци имаат профил на „Фејсбук“. Затоа не зачудува тоа што и македонските фирми, без разлика дали се мали локални дуќанчиња или големи компании, го следат овој светски тренд на употреба на социјалните мрежи како задолжителна маркетиншка и промотивна алатка. Статистичките податоци покажуваат дека оваа година безмалку половината од деловните субјекти во Македонија ги користеле социјални медиуми како „Фејсбук“, „Твитер“, „Јутјуб“ и имале кориснички профил, сметка или лиценца за користење одредена социјална мрежа

• • •
Статистичките податоци покажуваат дека оваа година безмалку половината од деловните субјекти во Македонија ги користеле социјални медиуми како „Фејсбук“, „Твитер“, „Јутјуб“ и имале кориснички профил, сметка или лиценца за користење одредена социјална мрежа

и имале кориснички профил, сметка или лиценца за користење одредена социјална мрежа. Ова покажува дека расте свесноста кај нашите компании за корисноста од рекламирање на социјалните мрежи, бидејќи претходната година овие канали за презентација на својата дејност пред потрошувачите ги користеле само 36,8 отсто од македонските фирми. Околу 52 отсто од деловните субјекти имале веб-страница, а 79 отсто на веб-страницата имале обезбедено опис на производите, на услугите и ценовници, 40,2 отсто поставиле врски до профилите на социјалните медиуми, а 16,4 отсто обезбедиле нарачка преку интернет или резервирале.

Засега кај нас телевизијата сè уште е најмоќниот и најкористениот медиум, но работите се менуваат.

■ Според буџетите и ефективноста, телевизијата сè уште е најинтересен медиум за компаниите во Македонија. Интернетот, како простор за рекламирање, изминативе години зазема сè поголем дел од кампањите, меѓутоа, тој сооднос е значително помал отколку во развиените западни земји. Логично е да се очекува дека веб-пазарот и социјалните мрежи ќе стануваат сè подоминантни, но веројатно, тоа ќе се случува побавно одошто во понапредните економии - објаснува Саздовски, според кој покриеноста на интернет и што е побитно, бројот на активни корисници во Македонија, е на особено високо ниво што е причина компаниите сè посериозно да го сфаќаат интернетскиот маркетинг.

Како и да е, и компаниите и медиумите во Македонија веќе ја препознаваат новата ера за развој со помош на интернетскиот маркетинг и социјалните мрежи бидејќи сè поголемата употреба на интернет со добри идеи и бизнис-планови и практикување современ маркетинг отвора можности за успех и во време на криза. Сепак, според експертите, на луѓето во Македонија треба да им се укаже дека вреди да направат обиди за вложување што повеќе пари во интернетскиот маркетинг, а македонскиот пазар има голем потенцијал за развој. Според познавачите на состојбите, основа за успешно работење за секоја компанија се добрата идеја, добриот бизнис-план и креативниот маркетинг. Првенствено е потребна веб-страница со убав дизајн и со лесен пристап до информациите за задржување на постојните и за привлекување нови потрошувачи и клиенти.

Сепак, колку и да е добра рекламата, останува фактот дека производите ќе се продадат само ако се добри.

■ Кога е во прашање маркетингот и односите со јавност, дали компаниите ќе бидат успешни, на кој начин ќе се изведе тоа и кое ниво ќе го достигнат, речиси и да не се разликува од тоа што вообичаено се случува во, условно кажано, традиционалното рекламирање. И таму и на интернет потребни се низа квалитети, но производот и приказната, секако, се најбитни и во двата формата. Што се однесува до подготовка-

та на кампањите за интернетско рекламирање, таа е слична како и кај останатото рекламирање, односно се прават истражувања, се пронаоѓаат целни групи, се осмислуваат концепти и стратегии и се подготвуваат алатки за нивна најсоодветна и најефективна реализација - објаснува Саздовски.

Според него не постои аудиторинг што е специфичен само за интернет и како резултат на тоа, компаниите да чувствуваат потреба само нему да се обраќаат.

■ Нормално, младата публика доминира по бројност на социјалните мрежи и таа понатаму веројатно само ќе расте, меѓутоа и останатите полови, економски и општествени групи се многу присутни на интернетскиот простор, така што, во зависност од потребите на кампањите, компаниите одлучуваат кон кој аудиторинг и до кој степен ќе ги насочат пораките - додава Саздовски.

Социолозите се едногласни. Интернетот почна да управува со животот на младите, но и со животот на постарите.

■ Децата уште од раѓање се навлечени на новата технологија. Тие гледаат колку родителите се зависни од компјутери, телефони, таблети, па мислат дека таква е нормалната состојба на работите, па сега можете да видите дека децата веќе од една година земаат телефон, гледаат таблет. Некогаш родителите знаејќи дека децата се мирни само кога гледаат телевизија или цртани на таблети и на компјутери им дозволуваат да ги користат, а потоа велат дека децата им се зависни од технологијата. Практично, тие ги прават зависници, а тоа со текот на времето зема сè поголем замав. Најмладата публика е и најверна публика, па многу фирми тоа максимално го користат за да ги продадат своите производи. Сè на сè, влијанието на интернетот е големо и тој практично го одредува развојот на младите. Секако, не помалку зависни се и возрасните, кои на „Фејсбук“ или на друга мрежа можат да ги дознаат сите новости и понуди - велат социолозите. ■

1 Европската банка за обнова и за развој (ЕБОР) на Инвестицискиот самит за Западен Балкан потврди дека обезбедува 12 милиони евра грант за поддршка за изградба на првиот далновод за електрична енергија меѓу Македонија и Албанија за подобрување на ефикасноста на мрежата, во рамки на инфраструктурата на МЕП-СО, Оператор на електропреносниот систем на Македонија. Проектот е дел

од агендата за поврзување на Западен Балкан, со финансирање обезбедено од Програмата за претпристапни фондови (ИПА), преку Програмата за инвестирање на Западен Балкан (ПИЗБ). ЕБОР веќе има одобрено кредит од 37 милиони евра за овој проект, со кој ќе се поттикне регионалната интеграција на пазарите за енергетика на Западен Балкан.

Овој проект е дел од иницијативата на Европската Комисија за вос-

поставување коридор на далновод исток-запад меѓу Бугарија, Македонија, Албанија, Црна Гора и Италија, вклучувајќи го планираниот подводен кабел од Црна Гора до Италија, важен чекор кон воспоставување регионален пазар на електрична енергија. Компонентите за ефикасна мрежа воведени од страна на МЕП-СО ќе обезбедат услови преносот на електрична енергија да биде енергетски ефикасен и да се користат најдобрите достапни технологии.

2 Унгарската влада официјално објави дека ќе субвенционира летови од аеродромот во Будимпешта до три градови од поранешна Југославија, меѓу кои е и Скопје. Директната авионска линија меѓу Скопје и Будимпешта, која беше укината пред четири години, добива реална шанса повторно да функционира во текот на годинава.

Имено, владата на Унгарија официјално го објави својот план за субвенционирање летови од аеродромот во

Будимпешта до три градови од поранешна Југославија, меѓу кои е и Скопје. Според најавите, унгарското Министерство за развој наскоро ќе објави тендер за доделување субвенции на заинтересирани авиокомпанији што ќе оперираат од Будимпешта до Скопје, Подгорица и до Приштина. Дополнително, унгарската влада планира да спонзорира и летови до Тирана и до Софија. Висината на субвенциите и точните услови на тендерот сè уште не се откриваат, а надлежните од унгарското министерство за тамошните медиуми изјавиле дека во моментот се доработуваат сите предлози.

4 Кредитната агенција Фич го потврди ББ+ кредитниот рејтинг на Република Македонија. Ова е единаесетта година по ред како кредитната агенција ја потврдува оценката ББ+ за Македонија. Како база за својата оценка Фич ги зема економскиот пораст и одличната бизнис-клима. Кредитната агенција оценува дека среднорочната владина политика што вклучува активни програми за вработување, капитални инвестиции во инфраструктурата и зголемувањето на социјалниот надомест ќе придонесат за пораст на потрошувачката на домаќинствата, но и за пораст на јавните и на приватните инвестиции. Фич смета дека порастот на македонската економија за 2015 година ќе изнесува 3,2 проценти од БДП, додека за 2016 и за 2017 година проектира 3,6 отсто.

Бизнис-климата во Македонија е особено повољна, се вели во извештајот на агенцијата и се истакнува дека земјата се наоѓа на високото 12. место во светот според условите за водење бизнис во согласност со извештајот на Светска банка Дуинг бизнис за 2016 година. Банкарскиот сектор е оценет како стабилен и добро капитализиран. Како ризици во извештајот се истакнуваат актуелната политичка ситуација и одолжувањето на политичката нестабилност – односно дали и како ќе се реализираат изборите предвидени во април.

5 Расте бројот на осигурителни компании, се зголемува и продажбата на полисите за осигурување. Животно-то осигурување бележи двоцифрена стапка на пораст, но свеста за неживотно осигурување е сè уште ниска. Потребна е едукација на населението. Се зголемува и интересот за земјоделско осигурување. Од првичните четири, сега има седум осигурителни друштва. Сепак, земјоделците имаат проблеми со документацијата. До Агенцијата за супервизија на осигурување минатата година стигнале повеќе од 100 претставки што биле решени во корист на осигурениците. Рокот за исплата на надомест на штета е 14 дена, доколку е комплетирана целата документација.

1 Властите во Иран не гледаат смисла во ограничување на производството на нафта и најавија дека нема да се приклучат на договорот меѓу Русија и Саудиска Арабија, на кој се приклучија Венецуела и Катар.

Според зборовите на претставниците на Владата одговорни за интеракцијата меѓу Иран и ОПЕК, многу земји го зголемуваат производството на нафта во времето кога Техеран бил под санкции. Сега, кога овие санкции се симна-ти, Иран, исто така, има намера да го зголемува производството на нафта. Министрите на нафтата на Саудиска Арабија, Венецуела, Русија и Катар се согласија во Доха за замрзнување на производството на нивото од јануари, за да ги зголемат цените.

Одлуката на Техеран ја прави невозможна реализацијата на постигнатиот договор.

Израел почнува со увоз на првите 700 илјади барели американски нафта следната недела.

Овие мерки ќе помогнат за ослободување на преполните складишта во САД.

4 Во светот има премногу нафта, а со оглед на тоа дека алтернативните извори на енергија се сè поважни, за 40 години нафтата би можела да биде речиси бесплатна, тврди Џон Маулдин, аналитичар на „Форбс“.

Тој додава дека се уште не се знае дали цените на нафтата ќе се повратат и ќе растат во следниот период.

2 Преголемите индустриски капацитети на Кина, особено во секторот за челик, претставуваат сè поголема закана за европската економија, соопшти Европската стопанска комора. Преголемиот капацитет на кинескиот сектор за челик порасна од 132 милиони тони во 2008 година на 327 милиони тони во текот на 2014 година.

Претераниот капацитет доведува до тоа Кина на меѓународниот пазар да извезува челик по дампинг цени. Европската комисија на почетокот на месецот воведо привремени антидампинг царини на ладновалан челик од Кина и од Русија, а покрената е и истрага за увозот на рамни цевки, тешки плочи и на вреловалан челик од Кина. ЕУ и претходно воведо низа антидампинг и антисубвенционирани царини на кинеските производи, од соларни панели до керамички плочки.

3 Распаѓањето на шенгенската зона би ја чинело Европската унија до илјада и четиристотини милијарди евра за следното десетлетие, покажало истражувањето на германската фондација Бертелсман. Според ова истражување, при најлошото сценарио – враќање на граничните контроли, цените за увоз ќе се зголемат за три проценти и расходите само за Германија ќе бидат до 235 милијарди евра меѓу 2015 и 2025 година, а за Франција до 244 милијарди.

И минималното покачување за увозот од 1 отсто, би значело загуба од 470 милијарди евра за ЕУ во истиот

период. Цената ќе скокне до илјада и четиристотини милијарди евра, или 10 отсто од годишниот БДП на 28-члениот блок ако се оствари негативното сценарио, со посериозно поскапување на преносот на стока.

Шенген постои 30 години и во него членуваат 26 држави, од кои 22 се членки на ЕУ. Системот на слободно движење сега е под сериозен притисок поради огромниот прилив на емигранти. За да контролираат кој им ги минува границите, некои држави од зоната ги вратија граничните проверки последните месеци, што испровоцира стравувања дека системот, можеби, нема да продолжи да постои.

5 Бизнис-активноста во еврозоната се намали во февруари до 13-месечен минимум. Податоците покажуваат влошување на состојбата на економијата на еврозоната и ги зголемија шпекулациите за нови иницијативи од страна на ЕЦБ на следната седница на банката во март. Индексот ПМИ, кој ја надгледува активноста, е намален до 52,7 поени во февруари во однос на 53,5 поени во првиот месец од годината. Резултатот се покажа под просечните очекувања на аналитичарите за 53,3 поени. Февруари го регистрира вториот месец едноподруго на одложување на показателите и во голема мера тоа се определило од „забавување во порастот на нови нарачки за третиот месец“, коментираат од „Маркит“.

■ Последните податоци ги зголемуваат шансите за нови агресивни стимулации од страна на ЕЦБ. Не само што податоците сведочат за најслабите стапки на економски пораст од повеќе од една година, но и дефлациските трендови се забрзуваат. Економскиот пораст на еврозоната, најверојатно, ќе биде под 0,3 отсто во првиот квартал – прогнозираат економистите. Во прилог на економијата на еврозоната, се чини дека, најверојатно, порастот ќе продолжи да забавува, место да се забрзува.

„БИ-БИ-СИ“ СМЕТА ДЕКА СИТЕ ЕВРОСКЕПТИЦИ СЕ ЕКСТРЕМИСТИ

Многумина од вработените во „Би-Би-Си“, како и тие во весникот „Гардијан“, се движат во еден свет во кој ретко се среќаваат со луѓе со поинакви ставови од нивните. Поради тоа тие ја сметаат поддршка за ЕУ како главно, центристичко мислење, бидејќи тоа е тоа што го мислат сите луѓе со кои работат и се дружат, додека сè друго се смета за екстремистички, малцински став

Простете им, не знаат што прават. Но, тука нема грешка: „Би-Би-Си“ има проблем со евроскептиците.

И покрај тоа што законски е обврзан да биде политички непристрасен, „Би-Би-Си“, сепак, има навика да ги третира евроскептиците со иста почит како што, обично, го третира натпреварот во тркалање пита кашкавал, каде што луѓето во Глостершир секоја година си ги ризикуваат животот и екстремитетите за да трчаат по пита кашкавал: смешни и храбри британски ексцентрици, но, сепак, сосема луди.

Сепак, најголемиот проблем на националниот радиодифузер не е само тоа, како институција, не му се допаѓаат евроскептиците и инстинктивно е проевропски насочен, вистинскиот проблем е дека „Би-Би-Си“ дури и не сфаќа дека има проблем.

Почитувањето на Европската унија како сила за доброто е толку е вкоренето во „Би-Би-Си“ што тие се сосема

несвесни за какви било предрасуди во известувањето за прашањето за идните односи на Велика Британија со ЕУ.

Се разбира, „Би-Би-Си“ не мисли така, но неговата пристрасност против кампот за излегување на државата од ЕУ почнува долго време пред да се постави и првото прашање за тоа.

Знам од искуство од прва рака, за погледот со ужасно сожалување што го добивам од продуцентите на „Би-Би-Си“ кога ќе речам дека сум евроскептик, што е нешто слично на комбинацијата од одвратност и од зачуденост што тие би ја почувствувале ако признаев дека имам тајна страст да убивам кученца додека ги слушам најголемите хитови на Бери Манилоу.

Ова го кажувам повеќе со тага отколку со гнев, како верен обожавател и поддржувач на „Би-Би-Си“ како британска институција од светска класа, но вистината е дека многумина од вработените во „Би-Би-Си“, како и тие во весникот „Гардијан“, се движат во

еден свет во кој ретко се среќаваат со луѓе со различни ставови од нивните.

Поради тоа тие ја сметаат поддршка за ЕУ како главно, центристичко мислење, бидејќи тоа е тоа што го мислат сите луѓе со кои работат и се дружат, додека сè друго се смета за екстремистички, малцински став.

Постојат некои чесни исклучоци, се разбира (како Ник Робинсон и Ендрју Нил), но по неколку години појавување на „Би-Би-Си“, мојата претпоставка е дека поголемиот дел од персоналот на корпорацијата е целосно несвесен за пристрасноста и верува дека се крајно неутрални кога, очигледно, не се.

Всушност, пристрасноста почнува уште пред да се постави првото прашање на гостите на сите радиоски или телевизиски емисии на „Би-Би-Си“, кога продуцентите решаваат кои гости да ги повикаат.

Одново и одново, гостите што се залагаат за останување на Велика Британија во ЕУ доаѓаат од редовите на доброинформирани луѓе од високите деловни опкружувања, а гостите што се за излегување од ЕУ се гневни локални советници од Партијата за независност на Обединетото Кралство (УКИП) или т.н. „обични луѓе“, кои саркастично се прикажуваат како неукни ксенофоби само затоа што се осмелиле да се сомневаат во економскиот и во социјалниот случај со масовната емиграција.

Откако ќе се повика гостинот, прашањата рутински се натоварени со несвесна проевропски настроена пристрасност.

- Зошто мислите дека на Велика Британија ќе ѝ биде подобро надвор од Европа? - е типичното почетничко прашање на „Би-Би-Си“ за лицето на кое му се прави интервју, кое го поддржува заминувањето на Велика Британија од ЕУ.

Тоа е прашање што ќе го слушнете повторно и во текот на следните месеци и покрај фактот дека никој во кампот за заминување од ЕУ не сугерира дека Велика Британија го полни каналот „Ла Манш“ со урнатини и ја крева котвата за да отплива до северниот Атлантиски океан, далеку од толпите на нејзините континентални братучеди.

Потоа, тука е целото тоа испрашување на евроскептичните политичари за поделбите во кампот за излегување од ЕУ, кои ќе ја делат или нема да ја делат платформата заедно - дали тоа ќе биде Најџел Фараж, Џорџ Галовеј или некој друг.

Се разбира, тие се совршено разумни прашања. Сепак, истите прашања ретко се поставуваат на тие од кампот за останување во ЕУ. Зар не е еднакво важно да се праша дали Дејвид Камерон е среќен да ја дели платформата со неговиот колега што го поддржува останувањето на Велика Британија во ЕУ, лидерот на Лабуристичката партија Џереми Корбин, човекот кого неодамна го опиша како „ризик за националната безбедност“?

Велика Британија ако ја напушти ЕУ кога тие ги дадоа истите предвидувања ако не успее да се приклучи на еврото. Исто така, ретко ќе слушнете еден главен извршен директор на компанија ФТСЕ 100 да биде прашан дали го поддржува останувањето на Велика Британија во ЕУ од длабока љубов за меѓународната соработка или, едноставно, затоа што неговиот годишен бонус зависи од профитот на компанијата, кој се зголемува од големата понуда на евтин странски труд.

И додека кампањата за заминување од ЕУ рутински се опишува како полна со десничарски британски националисти, тоа го игнорира фактот дека многумина од, наводно, прогресивната левица, вклучувајќи ги железнички синдикати „Аслеф“ и „РМТ“, заземаат евроскептичен став во име на заштита на платите.

Тоа има двојно значење бидејќи кампањата за останување во ЕУ намерно го користи називот „Европа“ место „ЕУ“ како политичка тактика.

Во случај да се изгласа излегување од ЕУ, Велика Британија нема да ја „напушти Европа“ исто како што нема да отплови за да им се придружи на Јужна Америка или на Азија или на Антарктикот.

Европа е физички континент, а ЕУ е политички субјект. Тоа не е тешко да се разликува, но се чини дека тоа секојдневно ги збунува големите умови од „Оксбриџ“ во „Би-Би-Си“. Тоа испраќа суптилната порака дека поддржувањето да се „напушти Европа“ е приказна за лудаци.

И дали, навистина, тие од кампањата за останување во ЕУ се соочуваат со секое прашање со оглед на тоа дека во своите редови ги вклучуваат вистинските конзервативци, крајни левичарски социјалисти, либералдемократи и поддржувачи на Шкотската национална партија и на Партијата на зелените?

Во меѓувреме, политичките проевропски благородници како лорд Хезелтин и Кенет Кларк се третираат како гуруа на мудроста и на вистината, место само како гласови на едната страна на дебатата - а не, пак, да се прашаат зошто некој треба да им верува на нивните заплашувачки тврдења за ужасната судбина што ја чека

Пристрасноста во известувањата на „Би-Би-Си“ е многу суптилна и голем дел од тоа се прави сосема несвесно, но, сепак, е реално и ќе има ефект врз тоа како многуте милиони слушатели и гледачи на „Би-Би-Си“ ќе ги гледаат двете конкурентски кампови и на нивните кампањи.

Остануваат уште четири месеци до кога гласачите ќе треба да решат за иднината на Велика Британија на 23 јуни. До тогаш, сите ние - дури и учесниците во натпреварот во тркалање кашкавал - заслужуваат од британскиот национален радиодифузер да слушаат целосни, непристрасни факти, а не проевропски настроени полуистини. ■

Автор: Џулија Хартли Бруер за „Телеграф“
Превод: Ана Цветаноска

Hi Force - Хидрауличен алат и опрема

Хидраулични дигалки

Момент клучеви

Хидраулични истегнувачи

Scheuch - Системи за отпрашување

Резервни делови за дробилки

BEKA - Системи за централно подмачкување

📍 Никола Русински бр. 15 лок. 119

☎ + 389 2 55 12 991

📠 + 389 2 55 12 993

✉ support@alphatech.com.mk

ОГРЕАНА ВО СОНЦЕ, ПОПОВА ШАПКА ВЕТУВА ДОБРО ПОМИНАТО ВРЕМЕ ВО СЕКОЈА СЕЗОНА

ДЕЦА ОД ЦЕЛА МАКЕДОНИЈА ГО ИЗГРАДИЈА СВОЈОТ ГРАД ОД СНЕГ НА ШАПКА

Манифестацијата „Снежен град“ е единствена од ваков вид и освен што ги негува уметничките вредности и изразување, придонесува за запознавање и за дружење на ученици од различни градови од земјава

Пишува | Невена Пойовска

На само еден час од Скопје се простира снежна белина што остава без здив. Попова Шапка нуди бегство од урбаната џунгла, а за тие што сакаат авантура на 1.710 метри надморска висина, ова е вистинската дестинација. Љубителите на алпско скијање, пак, можат да бидат сведоци на најстарата манифестација на Балканот, Шарпланинскиот куп во слалом и во велеслалом, кој се одржува секој февруари.

Огреана во сонце, Попова Шапка ветува добро

поминато време во секоја сезона. За тие што претпочитаат летни авантури, ова е вистинската дестинација за летен одмор, планинарење, планински велосипедизам и параглајдинг. Се упативме во овој правец бидејќи овде викендов се одржи најстарата зимска манифестација за деца „Снежен град“. Прво срдечно не пречека тетовската околина со нејзината природна убавина и со културно-историски споменици, а веднаш се насетува и главното место - планината Шара, која половина година е бела снежна убавица.

Дознаваме дека првите обиди за развивање на овој планински предел во туристички зимски центар датираат од пред Втората светска војна, кога помал број ентузијастички почнуваат да ги користат благодатите на овој предел за планинарење и за спортување на снег. Од тој период, поточно од 1934 година, е изграден првиот објект т.е. планински дом.

■ Шарпланинскиот куп е најстаро натпреварување на Балканот - најстарото меѓународно натпреварување на Балканот. Во далечната 1947 година на овие падини

се одржа првиот куп, на кој настапиле репрезентациите на Унгарија, Романија, Бугарија и репрезентациите на сите републики од поранешна Југославија, вклучувајќи ја и Македонија. Во 1954 година Шарпланинскиот куп влегува во календарот на Светската скијачка федерација (ФИС) - раскажуваат малкутемина локални жители, кои овде ја поминуваат зимата.

Шара е предизвик и за други активности распоредени во целиот временски период низ целата година. Овде се одржува меѓународната планинарска акција - искачување на Голем Кораб, планински велосипедски маратон Шарски Води, искачување на Титов Врв..., а годинава се одржа и манифестацијата „Снежан град“. Финалето беше во неделата кога посетителите можеа да видат што изградиле вредните раце на учениците од повеќе градови од земјава. А имаше интересни фигури: од историски споменици, разни

животни, геометрички тела... Дечиња од повеќе градови од Македонија учествуваа на оваа традиционална детска манифестација. Манифестацијата „Снежан град“ е единствена од ваков вид и освен што ги негува уметничките вредности и изразување, придонесува за запознавање и за дружење на ученици од различни градови од земјава.

■ Распоредени во екипи од по десетина деца со свој ментор, тие го изградија својот град, кој со свечено отворање го предаваат на посетителите со што почнува вториот дел на манифестацијата, „Снежниот карван“, која ќе се одвива до 28 февруари - ни рекоа организаторите.

Во рамките на манифестацијата се одржуваат и многубројни други активности од креативно-рекреативен карактер, како избор на снежна убавица, спортски игри, пинг-понг, билијард, рачен фудбал и пикадо, снежен крос, најслатка бонбона, снежно бинго, бал под маски и диско-забава за учесниците на „Снежниот град“.

■ Покрај рекреативниот дел имаме и вечерен каде што децата уживаат во најразличните едукативни игри како што се квизотека, натпревар во пинг-понг, шах, пикадо, пливање во базен... Покрај тоа што децата имаат можност да изградат најразлични снежни фигури, тие се

рекреираат и креативно го искажуваат тоа што го имаат затоа што, сепак, голем напор е да се работи со снег бидејќи има неколку етапи при самата градба. Снегот мора да се натапка убаво, потоа се прават снежни коцки и од нив се градат најразлични фигури - вели Ружа Ѓорѓеска од Детскиот културен центар Карпош, кој е организатор на настанот.

Децата што беа дел од манифестацијата „Снежен град“ се задоволни од престојот на Попова Шапка.

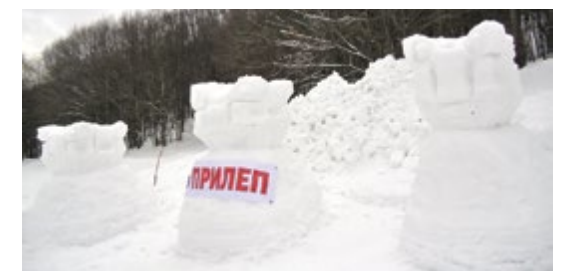
■ Се лизгавме, се дружевме и се запознававме. Веќе од вториот ден почнавме со градење, но бидејќи премногу паѓаше дожд, неколку денови не работевме. Вчера падна снег и успеавме да направиме нешто - вели една учесничка од Прилеп.

Невообичаеното име на овој центар, Попова Шапка, според легендата, настанало кога некогаш одамна некој поп си ја

загубил шапката. Попот заедно со селаните долго ја барал шапката, но не успеал да ја најде. Во еден момент еден од селаните извикал дека шапката е на ридот бидејќи личел на шапката на попот. Тогаш не успеале да ја најдат шапката, но името на регионот останало.

Постои уште една верзија за тоа како оваа месност во Шарпланинскиот Масив го добила своето име. Легендата вели дека еден православен свештеник вршејќи ја евангелската мисија, славска посета на православните домови по христијанско-македонските села на падините на Шар Планина, поминувајќи низ ова место бил маченички убиен, а неговото тело било оставено да го растргнат шумските сверови. На ова место пролеано со свештеничка маченичка крв е најдена само неговата шапка (камилавка) и затоа се нарекува Попова Шапка.

■ Шара има разновиден биодиверзитет, флора и фауна, глацијални езера, шумско богатство, ендемски видови растенија. Тргувајќи од Попова Шапка може да се посетат, буквално, сите излетнички места и локалитети на планината, да се организираат планинарски логори, планински велосипедизам... Во зима, пак, ги има најдобрите скијачки патеки за почетници и за професионалци, потоа падини за прошетки и друго. Шапка може да им парира на европските зимски центри бидејќи сум посетил неколку, знам дека

со својата природна убавина не се разликува од нив, дури е поубава. Сепак, инфраструктурата кај нас е застарена и е потребна подобра организација - смета Јован Божиновски, претседателот на планинарскиот клуб „Љуботен“ од Тетово и водач во планина. ■

СИТЕ ПАЦИЕНТИ СО РЕТКИ БОЛЕСТИ ДА БИДАТ ИДЕНТИФИКУВАНИ И ДА ДОБИЈАТ ШАНСА ЗА ПОДОБАР ЖИВОТ

Врз основа на собраните податоци досега, а со помош на буџетските средства собрани од новиот Закон за акцизи од 2015 година кој предвидува по еден денар од кутија цигари да оди во програмата за ретки болести, преку сто пациенти во 2015 година првпат добија потребна терапија

Разговараше | Александра М. Бундалевска
Фошо | Александар Ивановски

Во Македонија за ретките болести најчесто се говори кога се одбележува Меѓународниот ден на ретки болести, 29 Февруари. Според науката, за ретка болест се смета онаа со инциденца од еден на 2.000 лица, што значи дека во Македонија би требало да има преку 1.000 пациенти со ретка болест. Официјална бројка на пациенти со ретки болести уште нема, а Министерството за здравство минатата година првпат почна со изработка на првиот регистар на пациенти.

- Националната Алијанса за ретки болести на Р. Македонија (НАРБМ) постои веќе две години и активно работи на подобрување на квалитетот на живот на пациентите и на семејствата кои се соочуваат со рет-

ки болести. Алијансата преку своите 13 организации-членки во моментов покрива повеќе од 50 различни ретки болести во Македонија, а се надеваме дека ќе ни се придружат и други организации кои ги застапуваат ретките болести. Заедно се застапуваме за третман, нега и за услуги кои ни се потребни, и креираме решенија за секојдневните предизвици кои доаѓаат со ретките болести. Националниот план за ретки болести е секако приоритет, бидејќи со усвојување и со имплементирање на ваков план ќе се институционализира третманот на ретките болести и ќе се обезбеди долгорочно решение за проблемите на пациентите и на семејствата – вели во интервју за „Република“ Ања Босилкова-Антова, заменик-претседател на НАРБМ.

- Дали во Македонија има јавна свест за ретките болести?

БОСИЛКОВА-АНТОВСКА: Би рекла, недоволно. Се чини дека полека работите тргнуваат од мртва точка, темата ретки болести е присутна во јавноста денес отколку пред неколку години, но има уште многу да се работи. Иако мрежата на пациенти со ретки болести, нивни пријатели, роднини и познати станува сè поголема и посилна, а тоа е исклучително важен систем на поддршка преку кој се шират информации, оваа тема сè уште многу ретко ја сретнуваме во медиумите, а тоа е, можеби, единствен начин пошироката јавност да се запознае со ретките болести и со предизвиците со кои овие луѓе и нивните блиски се соочуваат секојдневно. Недоволната

информираност на јавноста, за жал, доведува до исклучување и до маргинализирање на лицата со ретки болести од општествениот живот. Од друга страна, пак, колку е повисока свеста и информираноста, толку е поголемо и разбирањето и прифаќањето на овие состојби, и придонесува кон тоа пациентите да се охрабрат во својата борба за подобар и рамноправен живот. Потребна ни е многу помасовна поддршка и вклученост во различните иницијативи за ретки болести за да можеме да го зајакнеме гласот на пациентите со ретки болести пред институциите и пред релевантните политички чинители и да се придвижиме кон решавање на проблемите и кон поттикнување на позитивни промени.

- Колку пациенти со различни ретки болести има во Македонија?

БОСИЛКОВА-АНТОВСКА: За ретка болест се смета онаа со инциденца од 1 на 2.000 лица, што значи дека во Македонија би требало да има преку 1.000 пациенти со ретка болест. Поинаку речено, преку илјада семејства се соочуваат со поинаков начин на живот и со разни животни предизвици. Сепак, официјална бројка за Македонија сè уште немаме, а Министерството за здравство првпат минатата година почна со изработка на првиот регистар на пациенти. Врз основа на податоците собрани досега, а со помош на буџетските средства собрани од новиот закон за акцизи од 2015 година кој предвидува по еден денар од кутија цигари да оди во програмата за ретки болести, преку сто пациенти во 2015 година првпат ја добија потребната терапија. Се надеваме и работиме на тоа сите пациенти со ретки болести во Македонија да бидат идентификувани и да добијат шанса за подобар живот. Сепак, од 8.000 познати ретки болести во светот, само за 250 постои некаков вид терапија, додека за останатите е потребна посебна исхрана, физикална терапија, ортопедски помагала, лични асистенти и разни социјални услуги. Ретките болести се комплексни и секој пациент има различни потреби на кои треба соодветно да се одговори. Сите семејства кои се соочуваат со ретки болести заслужуваат најдобар можен квалитет на живот. Раната дијагноза и раниот третман се најзначајни за постигнување успех во лекувањето и за подобра прогноза за живот.

- Кои се најголемите тешкотии со кои се соочуваат пациентите и нивните семејства?

БОСИЛКОВА-АНТОВСКА: Во голем број случаи станува збор за најосновните проблеми - недостапност на терапија, несоодветни услови за следење на болеста, а многу често и неможност за поставување на дијагнозата. Медицинскиот персонал во земјава е сè уште недоволно искусен и недоволно стручен да ги препознае и да ги третира овие

состојби, а државата не вложува доволно во негово надградување во ова поле. Да не зборуваме за социјални услуги, помош за семејството и негувателите, психолошка и едукативна поддршка, вклученост во општествени активности. Овие услови во развиените земји се сметаат за еднакво важни колку и самата дијагноза и терапија, а за нас се сè уште само идеали. Немајќи ги ни основните услови, состојбата на пациентите толку се влошува што тие стануваат товар на семејството, а и товар на државата. Во услови на рана дијагноза и обезбедена терапија, наместо изолирани и маргинализирани лица и пациенти чие лекување чини милиони, голем број од овие лица би можеле да бидат корисни чинители во општеството. Мислам дека колку порано институциите го разберат тоа, толку побрзо ќе напредуваме во ова поле.

- Доволно ли е само еден ден во годината да се зборува за ретките болести? Што треба да се направи повеќе?

БОСИЛКОВА-АНТОВСКА: Иако на овој ден, можеби, се придава најмногу значење, Алијансата и секоја од организациите посебно се активни во текот на целата година. За ретките болести неретко организираме настани за подигање на јавната свест – воземвме точак за

ХАЕ, трчавме штафетна трка за Вилсон, искачувавме планински врвови за сите ретки болести... Сите наши активности се насочени кон јавноста, кон институциите, кон фармацевтската индустрија, кон истражувачите, кон здравствените работници - сите кои имаат улога во решавањето на проблемите околу ретките болести. За жал, сè уште не успеваме доволно да го привлечеме вниманието на медиумите кои ни се особено важни да ја постигнеме оваа цел.

- Кои се вашите активности за 29 Февруари?

БОСИЛКОВА-АНТОВСКА: Во текот на неделата од 21 до 27 февруари се случува акцијата „Прегрни за ретки! Прегрни за Гинис“, за подигнување на свеста на јавноста за ретките болести, при што секој може да ја искаже својата поддршка за лицата со ретки болести преку објавување на фотографија со преградка под хаштагот #HugForRare и #ПрегрниЗаРетки на социјалните медиуми. Промотивни и информативни настани ќе се случуваат во повеќе градови во Македонија, а во Скопје на 28 (недела) ќе се одржи настан во еден од трговските центри како најава за Денот на ретки болести. Официјалниот ден 29 Февруари

ќе го одбележиме во кино „Фросина“, со прикажување документарен филм за ретки болести, ќе биде поставена изложба со фотографии и ќе се одржи прес-конференција со претставници од релевантните институции. Во март се планирани и предавања за ретки болести за студенти, специјализанти и доктори, како и работни состаноци со претставници од институциите. Дополнително ќе се организираат настани во Охрид, Прилеп, Битола и во Гевгелија.

- Вие сте пациентка која има Вилсонова болест и сте во шестиот месец во бременоста. Дали воопшто размислувате дали да забремените? Дали сте загрижена дека Вашето дете ќе ја наследи болеста?

БОСИЛКОВА-АНТОВСКА: Вилсоновата болест е наследно, генетско нарушување при што вишокот бакар, кој се внесува преку храната, место да се исфрла, се таложи и предизвикува сериозни оштетувања на органите - во мојот случај само на црниот дроб, додека кај други пациенти многу често и на мозокот, што често е непоправливо... Јас имав голема среќа да ми биде поставена дијагнозата при првите симптоми на црнодробно оштетување и веднаш почнав со терапија, па не дозволивме да дојде до последици кои можат да бидат загрозувачки за животот. Терапијата е доживотна, но мојата здравствена состојба е веќе подолго време целосно стабилизирана и токму тоа и ми овозможува да останам бремена. Грижата е се разбира присутна, како и кај секој што треба да биде родител првпат, но со мојот сопруг остануваме целосно позитивни, имајќи предвид дека нашето дете дури и да ја наследи болеста, ќе знаеме веднаш и ќе спречиме каков било лош исход. Вилсоновата болест се наследува автономно-рецесивно, што значи дека двајцата родители мора да се носители на генот, па во тој случај детето има 25 отсто шанса да биде здраво, исто толку да биде болно, и 50 отсто шанса да биде само носител. Веднаш по породувањето ќе направиме генетско тестирање на бебето (за кое, за жал, кај нас сè уште нема услови) а со тоа ќе знаеме сигурно каква е состојбата. Но, тоа е позитивната страна на Вилсон – ако се открие навреме и се обезбеди терапија, пациентите може да имаат нормален и убав живот. Токму затоа остануваме упорни и истрајни во борбата во име на сите пациенти со Вилсонова болест и со други ретки болести за остварување на основните права и за обезбедување услови за што е можно подобар живот. ■

РАЗЛОВЕЧКО ВОСТАНИЕ

Разловечкото востание е еден од позначајните настани што се случиле во османлиска Македонија во периодот од 1875 година до 1881 година, кога со востанието во Босна и Херцеговина на сцената се појавила Големата источна криза, која довела до крупни промени на Балканскиот Полуостров. Потоа, во април 1876 година избило востание во Бугарија, а во јуни истата година се разгорела војната меѓу Србија, Русија и Црна Гора од една страна и Османлиската Империја од друга

Пишува |
г-р Димитар Љоровски Вамваковски

Разловечкото востание избувнало поради тешката економска, политичка и општествена криза, која подолго време владеела во Македонија. Истовремено тоа било одраз на тогашната затегната положба создадена од низа внатрешни и надворешни фактори.

Востанието било објавено на **20 мај 1876 година** во селото Разловци и го опфатило реонот на Пијанец, Пехчевско и некои соседни предели. Организатори на востанието биле **Димитар Поп Георгиев – Беровски** и **попот Стојан** од селото Разловци, кој пред тоа учествувал во едно друго заговорничко движење, наречено „Касапско друштво“, но и повеќе пати го предводел народот во протестите против османлиските злodelа, како на пример даночните злоупотреби. Беровски студирал во Русија и во Белград, каде се здобил со воено образование, а по враќањето во неговото родно Берово работел како учител и агитирал против големогрчката пропаганда. Поради тоа бил прогонуван од османлиските власти, па дури и одреден период и затворен, но место тоа да го премисли, само ја засилило волјата кај него во борбата во која верувал. Заедно со поп Стојан, со своите браќа и неколку истомисленици почнале да подготвуваат востание.

Димитар Поп Георгиев
– Беровски

Во селото Разловци со тоа се зафатил поп Стојан, а во градот Солун Димитар Поп Георгиев-Беровски, кој таму заминал во 1875 година поради османлиските прогонства во својот роден крај. Во подготовките на востанието учествувале и членовите на „**Тајниот револуционерен комитет**“ од Солун, кој бил раководен од самиот Беровски. Беровски за што поуспешно изведување на востанието го продал својот имот во Берово, а со парите купил оружје, муниција и облека. Учителките Недела и ќерка ѝ Станислава Караиванови, членки на овој комитет, го сошиле востанич-

кото знаме, на кое врз жолто поле бил извезен темноцрвен лав без круна, со натпис „**Македонија, Станете да ве ослободат**“.

Во текот на 1875 година, кога населението во Босна и Херцеговина кренало востание, македонските завереници со симпатии гледале на него и имале завршено со еден дел од подготовките за Разловечкото востание. Според зборовите на Константин Поп Стојанов, син на поп Стојан, востанието во БиХ „**имало силно влијание врз мислењето на работите**“ во Македонија. Македонските заговорници во такви услови ги забрзале подготовките. Беровски со својот соработник Коте Крчов се префрлил во Разловци и донел еден поголем товар оружје, а истовремено и жителите на Разловци од други места се снабдиле со пушки и со патрони. Овие раководители и неколку поистакнати селани во април 1876 година се состанале и решиле Димитар Беровски со една мала чета да ги обиколи областите на Пијанец, Малешевско, Радовишко, Струмичко, Петричко и Мелничко, со цел да го стимулира и повика населението да се дигне на востание. Меѓутоа, на почетокот на обиколката се случило нешто неочекувано. Имено, на советувањето одржано на 19 мај 1876 година на кое учествувале околу 30 вооружени заговорници, пристигнало известување од Разловци дека во селото дошле османлиски даночни чиновници со вооружена придружба, при што уапсиле неколку селани, одредиле две девојки за потурчување и им се заканувале на селаните дека ќе го изгорат селото. Востаниците мислејќи дека нивното село и целата акција се предадени, решиле веднаш да го кренат востанието. Наредниот ден, на 20 мај 1876 година, тие собрале уште 30 вооружени селани и го објавиле востанието, за чијшто главен водач бил избран Димитар Беровски. Веднаш ги нападнале османлиските чиновници и нивната придружба. По неколкучасовна борба воста-

ниците го ослободиле Разловци, а востанатиот народ уште истиот ден ги изгорел тапиите, спахиските тефтери, коџобашиските рабуши и сите други списоци во кои биле запишани даноците и другите давачки. На таков начин тие ја изразиле неподносливата положба и незадоволството од османлискиот општествено-економски систем. Истовремено, по наредба на поп Стојан, син му Костадин го запалил сопствениот ан за да им даде пример на другите селани дека го жртвувал својот имот за слободата на народот.

На тој ден востаниците се поделиле на две групи. Едната група на чело со Цоне Спасов останала да го чува селото Разловци, а другата, на чело со Беровски, со развиено знаме се упатила кон Малешевјата и Берово. На пат кон Берово, кај селото Митрашинци, Димитар Беровски и неговата чета имале судир со една помала османлиска воена единица. Таа била растерана, но Беровски бил ранет во главата. Ваквата ситуација влијаеле негативно и востаниците место да се упатат кон Малешевјата, се вратиле назад во Разловци. Потоа, од Разловци, четата на делумно закрепнатиот Беровски се

упатила кон Кочанско. Меѓутоа, селото Разловци било нападнато и опустошено од многубројната војска и башибозук. Востаниците и селаните, по повеќечасовна храбра борба се повлекле во блиските шуми. Во тие моменти востанале и жителите од селото Лаки. Била формирана една востаничка чета на чело со Цоне Дончев, чијашто цел била да се присоедини со другите востаници. Исто така, и други села биле готови да востанат, но османлиските власти презеле брзи мерки и го оневозможиле. Неколку десетици вооружени селани, кои излегле во планините во околната на Берово со цел да учествуваат во востанието, поради османлиските акции и задоцнувањето на четата на Беровски се вратиле во своите куќи и го скриле оружјето.

Во текот на една недела востанието се развило многу успешно, но кога пристигнала многубројна османлиска војска и башибозук од околните градови, тоа било задушено. Причините за брзото задушување на востанието лежат во неговото предвремено избувнување, несреќното ранување на водачот на востанието Беровски, потоа, некоординираноста на акциите. Востанието дури и во плановите на неговите организатори било замислено како локално востание, кое требало да

се прошири само во селата од североисточните предели на османлиска Македонија. Истовремено, преку востанието тие очекувале да се привлече вниманието на големите европски сили за неподносливата ситуација во Македонија.

Низ востанатите предели во Пијанец и Малешевјата од страна на османлиската војска и башибозук биле извршени многубројни убиства и палежи. Центарот на востанието, селото Разловци, во деновите на задушувањето на востанието, на двапати станало плен на башибозучките банди. Исто така, во историските извори се забележува дека за загрозеното население уште во првите денови од востанието биле формирани збегови. Сепак, не се забележува во овој период надворешно емигрирање на населението што би било резултат на самоволијата на властите. Неколку десетици селани од востанатите и околните реони биле подложени на тешка тортура и мачење во затворите во Серез, Солун, Скопје и на други места. Некои од нив, како на пример Цоне Дончев, умреле во затворот во Куршумли-ан во Скопје и во други затвори. Востанието било задушено, но четата на Беровски успеала да се засолни во планините и да дејствува на ајдучки начин.

Разловечкото востание покажа дека за време на големото револуционерно и ослободително движење на балканските народи во текот на Големата источна криза активно учествувал и македонскиот народ. Уште тогаш македонското селанство, раководено од прогресивните и образовани луѓе, истапило како движечка сила на македонското револуционерно и ослободително движење, што уште тогаш се покажало организирано, но и делумно ограничено. Разловечкото востание претставувало силен излив на слободољубието и на непокорноста на македонскиот народ. ■

КНИЖАРНИЦАТА „МАТИЦА
ЕКСКЛУЗИВ“ ПРЕПОРАЧУВА:

1

Кој сее ветар
Неле
Нојхаус

2

**Ако не те видам
никогаш повеќе**
Лаура Мартинез
Белџи

3

Без збогување
Линвуд
Баркли

4

**Писмото на
госпоѓа Вилма**
Јелена Бачиќ
Алимпик

5

**Последната
пролет во Париз**
Јелена Бачиќ
Алимпик

БОГАТА ПРОГРАМА ЗА ОДБЕЛЕЖУВАЊЕ НА ЈУБИЛЕЈОТ - 40 ГОДИНИ ПОСТОЕЊЕ

Награди, ревија на филмови и изложба за роденденот на Кинотека

На 29 април ќе бидат прикажани реставрираните филмови „Хајфај“ на Владимир Блажевски, „Татко“ на Коле Ангеловски и „Жед“ на Димитрие Османли

Оваа година Кинотеката на Македонија одбележува 40 години од своето постоење. По тој повод ќе промовира три дигитално реставрирани филма во рамки на проектот за дигитализација на македонското филмско наследство, во кој досега беа објавени дивиди-изданија на филмови од браќата Манаки, Столе Попов, Љубиша Георгиевски, Милчо Манчевски. За роденденот на Кинотеката, на 29 април, ќе бидат прикажани реставрираните „Хајфај“ на Владимир Блажевски, „Татко“ на Коле Ангеловски и „Жед“ на Димитрие Османли, а во фаза на дигитализација се шест играни филмови на режисерот Бранко Ивановски – Гапо, „Денови на искушение“, „Време без војна“, „Истрел“, „Најдолгиот пат“, „Време води“ и „Македонска сага“. Дивидијата се очекува да бидат промовирани на 27 октомври во целосно обновениот и преуреден простор на Кинотеката.

Ова е јубилејна година за Кинотеката, прославуваме 40 години од постоењето и работата. Роденденот пригодно ќе го одбележиме со неколку награди, покрај традиционалната „Златен објектив“, која секоја година им ја даваме на доајени на македонската

кинематографија. Настанот ќе биде надополнет со ревија на македонските филмови што беа реставрирани во 2015 година. Ќе биде организирана и ретроспективна изложба за постоењето на институцијата од 1976 година до денес - рече Грујовски.

Годинава целосно ќе се реконструира покривот на Кинотеката, како и нејзиниот влезен дел каде што ќе биде сместена музејска поставка за „Вардар-филм“ и за светската кинематографија.

Следната недела институцијата ќе објави тендер за избор на фирма што ќе ја врши реконструкцијата на покривот. По завршување на покривот, ќе се пристапи кон проектот што го почнавме претходната година – реновирање и реконципирање на музејската поставка на влезната партија во Кинотеката. Тука ќе има музејска поставка наменета за институцијата „Вардар-филм“, а дел од поставката ќе биде наменета за светската кинематографија. Се очекува промоцијата на овие проекти да биде на 27 октомври, на Светскиот ден на аудиовизуелното наследство - изјави Канческа-Милевска. ■ (Н.П.)

АНТОЛОГИЈА

Лидија Димковска (1971)

SUMMA SUMMARUM

Девет месеци му се потребни на зародокот за да се развие во човечко битие.

И уште детство, младост и старост за да остане.

А дали од него ќе излезе човек - никој не знае.

Цел живот може да му биде малку за да стане личност.

А само миг му е потребен на телото за да се претвори во леш.

Живееш за себе, а умираш за другите за да не можат тие да живеат без тебе.

Злото и кога се проштава со добро, се памети како зло.

А доброто никогаш не се памети по добро претворено во зло.

Лицето можеш да го измиеш и стопати, но образот никогаш.

Миејќи го лицето си ги водениш ракавите, а триејќи го образот – свеста.

За лицето ти се потребни сапун и вода, за образот – совест на крвта.

И сега

кој ќе ликува повеќе:

Оној Никој и Ништо што станал Нешто, или Нештото во кое се претворил тој Никој и Ништо?

100 НАЈУБАВИ СЛИКИ НА СИТЕ ВРЕМИЊА

„Портрет на Ханриета Мораес“ на Френсис Бејкон

„Портрет на Ханриета Мораес“ е дело на англискиот сликар Френсис Бејкон (1910-1992), насликано во 1963 година.

Оваа слика неодамна беше продадена на аукција во „Кристи“ за 25,5 милиони евра. Овој портрет се смета за најубаво насликан женски акти од широкиот и опсежен опус на Бејкон.

По смртта на Бејкон цената на неговите дела одеднаш почнала да расте со неверојатна брзина. Во ноември 2013 година за неговото дело „Три студии на Лусијан

Фројд“ на аукција во Њујорк била постигната рекордна сума 142,4 милиони долари. ■

ТОП 5 НАГЛЕДАНИ ФИЛМА во САД викендов

1

ДЕДПУЛ
DEADPOOL

Заработка: 56.100.000 \$

Жанр: акција
Режија: Тим Милер
Актери: Рајан Рејнолдс,
Морена Бакарин,
Т.Џ. Милер

2

КУНГ ФУ ПАНДА 3
KUNG FU PANDA 3

Заработка: 12.500.000 \$

Жанр: анимиран филм
Режија: Алесандро Карлони,
Џенифер Ју
Актери: Џек Блек, Брајан
Кранстон, Дастин Хофман

3

ВОСКРЕШАТИОТ
RISEN

Заработка: 11.800.000 \$

Жанр: авантура
Режија: Кевин Рејнолдс
Актери: Џозеф Фајнс,
Том Фелтон,
Питер Фирт

4

ВЕШТЕРКАТА
THE WITCH

Заработка: 8.800.000 \$

Жанр: хорор
Режија: Роберт Егерс
Актери: Ања Тејлор-Џој,
Ралф Инесен,
Кејт Дики

5

КАКО ДА СЕ БИДЕ СОЛО
HOW TO BE SINGLE

Заработка: 8.200.000 \$

Жанр: комедија
Режија: Кристијан Дитер
Актери: Дакота Џонсон,
Ребел Вилсон,
Лесли Ман

СЕКОГАШ МОЖАМ ДА СЕ ПОТПРАМ НА КНИГАТА

Со текот на годините егзистенцијално, суштински и реално сфатив дека тоа е чиста вистина: луѓето од нашиот живот доаѓаат и заминуваат, се или не се присутни кога сме среќни или несреќни, отуѓеноста како вирус на новото време сè повеќе го зафаќа нашиот живот, а книгата останува, вели Димковска, која ја промовираше поетската збирка „Црно на бело“

Разговараше | Александра М. Бундалевска

Документ на едно време – така критичарите ја оценува новата поетска збирка „Црно на бело“ на Лидија Димковска, македонската писателка, поетеса и преведувачка, која живее и работи во Љубљана, Словенија. Преведува романска и словенечка литература на македонски јазик.

„Црно на бело“ е првата книга во новата едиција на „Или-или“ насловена „Поеза“.

Читателите со нетрпение го чекаа новото дело на Димковска (44), за кое професорката Елизабета Шелева вели дека е веројатно најзрело книжевно остварување на Димковска. Во многу убава, пријатна атмосфера помина промоцијата на „Црно на бело“ во киното „Фросина“ во Младинскиот културен центар. Рецензентката Оливера Корвезирска смета дека „Црно на бело“ не е најдобриот поетски глас на Димковска, туку ова е најдобриот поетски глас на современата македонска поезија. „Црно на бело“ е и аманет, и тестамент, и амајлија... а најмногу од сè е, сепак, и ѓердан и нож на вратот на виновниците и на љубовниците, вели Корвезирска.

Димковска досега ги објавила поетските збирки: „Рожби од Исток“ (заедничка со Борис Чавкоски) во 1992 година, награда „Студентски збор“; „Огнот на буквите“ во 1994 година; „Изгризани нокти“ во 1998 година; „Нобел против Нобел“ во 2001 година, второ издание во 2002 година; „Идеална тежина“, избрана поезија, едиција „130 тома македонска книжевност“ во 2008 година; „pH неутрална за животот и смртта“ во 2009 година. Нејзините поетски збирки се препеани на англиски, германски, словенечки,

романски и на полски јазик, а песните ѝ се застапени во светската периодика на повеќе од дваесетина јазици. За својата поезија ја добила германската награда „Хуберт Бурда“, романските награди за литература „Поесис“ и „Тудор Арgezи“, а била номинирана и за германската награда „Берлински мост“, за американската „Најдобра препеана книга“ и за полската „Европски поет на слободата“. Димковска е потписник и на романите: „Скриена камера“ во 2004 година, награда „Стале Попов“ на ДПМ, второ издание во 2014 година; „Резервен живот“ во 2012 година, второ издание во 2013 година, трето издание во 2015 година, награда „Стале Попов“ на ДПМ и Награда за книжевност на Европската унија. Нејзините романи се публикувани на повеќе светски јазици. Составувач е на антологијата на најмладата македонска поезија „20. млади.мак.поети.00“, на антологијата на современата словенечка поезија и на антологијата на малцинската и на имигрантската книжевност во Словенија „Од јазик на јазик“.

■ По пауза од речиси седум години излезе од печат Вашата поетска збирка „Црно на бело“. Знам дека многу време, болки, нерви, Ви одзеде пишувањето на романот „Резервен живот“, кој излезе во 2012 година. Што друго работевте во меѓувреме?

ДИМОВСКА: Пишував стихови, препејував и преведував словенечка и романска литература на македонски јазик, уредив и препеав антологија на современата словенечка поезија за Струшките вечери на поезија, во Словенија уредив антологија на малцинската и на имигрантската литература, почнав новела што сега ја привршувам, направив почетна скица за една детска приказна што ме привлекува, а сериозно му се посветив и на истражувањето поврзано со мојот нов роман, кој чека на ред во мојот духовен и реален живот и свет. Многу? Малку? Литературата се мери на немерлив кантар.

■ Една од промоторките, Оливера Корвезирска вели дека ова „Црно на бело“ не е најдобриот глас на Димковска, туку дека е најдобриот поетски глас на современата македонска поезија. Колку ја читате и ја следите современата македонска поезија?

ДИМОВСКА: И ја читам и ја следам, особено поетите од мојата, но можеби уште повеќе поезијата на поетите и на поетесите од најмладата поетска генерација. Голема радост за мене е и кога ќе

наидам на преобјавена поетска книга од веќе починатите поети со чиешто творештво растев и за мене претставуваа повеќе од поети: беа гласници на поезијата во надземна смисла. Мојам да речам дека македонската поезија во мојот читателски живот е исто толку присутна колку и светската, а не се разликува ни по вредностите што ги има.

■ Нè учеа дека книгата е најдобар пријател на човекот и тоа го осознаваме со текот на годините. Дали уште може да се потпреме на таа синтагма?

ДИМОВСКА: Апсолутно! Во детството и во раната младост, иако книгата ми беше најдобра пријателка, синтагмата ја доживував како флоскула. Со текот на годините егзистенцијално, суштински и реално сфатив дека тоа е чиста вистина: луѓето од нашиот живот доаѓаат и заминуваат, се или не се присутни кога сме среќни или несреќни, отуѓеноста како вирус на новото време сè повеќе го зафаќа нашиот живот, а книгата останува. На книгата секогаш можам да се потпрам. Книгата за мене е најдобра пријателка во буквалната смисла на зборот. И ми се чини дека секоја книга што ќе избирам да ја прочитам се појавува во вистинското време на вистинското место.

■ Каква е позицијата на македонскиот автор, на македонскиот поет и писател надвор од границите на нашата земја?

ДИМОВСКА: Сè подобра, но сè уште благодарение на лични заложби и контакти на авторите со странските издавачи, со ретките преведувачи на македонската литература (а во таа

смисла се прашувам зошто т.н. пријатели на Македонија како и студентите на македонистичките катедри и лектори во светот не се и преведувачи на македонската литература), со учества на фестивали, книжевни престои и читања на покана на странски институции итн. Единствен добар потег од македонска страна, кој е во прилог на пошироко претставување на македонската литература во странство, е доделувањето на грантовите за превод на македонски дела на други јазици, додека, пак, учествата на Македонија на некои од саемице на книгата во странство (и сама како поканет автор учествува на неколку од нив), недоволно и нецелосно организирани, се само скапа државна парада без конкретни резултати за самите автори.

■ Со „Црно на бело“ имате црно на бело дека сте еднакво успешна и во поезијата и во прозата. Дали некои од песните во збирката може да прераснат и во роман?

ДИМОВСКА: Во блиска иднина не, но никогаш не се знае. Можеби песната „Ванзејски диптих“ за која некои од читателите сметаат дека би можела да биде и роман, еден ден ќе прерасне во проза, но само ако почувствувам дека дошло времето за тоа.

■ Велите дека до крајот на животот ни е важно околу себе да имаме предмети што не ги користиме. Дали е тоа метафора за животот и за смртта како онтолошки состојби?

ДИМОВСКА: Тоа е став на еден од ликовите во романот „Резервен живот“, а јас воопшто не се согласувам со тоа. Напротив, мислам дека до крајот на животот треба да имаме околу себе само предмети што ги користиме, а од сè друго треба да се ослободиме подарувајќи им го на тие на кои им е потребно. Секако, секавањата ги сметам за најонтолошки состојби на духот и иако понекогаш се бескорисни мислам дека треба да ги чуваме. Од предметите мене лично ми се најважни книгите, некои стари фотографии и предмети-спомени што се веќе дел од моето битие и без кои би била и нецелосна и несреќна.

■ Што ново може да очекуваме од Вас наскоро?

ДИМОВСКА: До почетокот на летото новела, а подоцна нов роман и, можеби, книга за деца. И, секако, нови стихови, за некоја нова поетска книга. ■

ПЕЈЗАЖИТЕ НА ШВАЈЦАРИЈА ЗАРОБЕНИ ВО
ФОТОГРАФИИТЕ НА МАКЕДОНСКИОТ УМЕТНИК

ЈОВАН КУЦИНОВСКИ:

ФОТОГРАФИЈАТА Е СИЛЕН МЕДИУМ СО КОЈ ЈА ПРЕНЕСУВАМ МОЈАТА ПРИКАЗНА

Разговараше | Невена Појовска
Фошо | Александар Ивановски

Со изложбата на фотографии „Љуге“ пред три години, Јован Куциновски раскажа многу успешна приказна преку ликовите на фотографиите, беше херој на денот кога излезе на плоштадот во Охрид и свиреше на гитарата колку што го држеа прстите за средства кои ги донираше за помош на Општината Новаци, настрадана во поплавите минатата година, компонира и преработува музика, а поводот за нашиот разговор е неговата најнова изложба на фотографии...

■ Изложбата „Фабриге зихт“ (farbige Sicht), која деновиве е пред очите на јавноста е Ваша втора тематска изложба. Што донесува и како настана?

КУЦИНОВСКИ: Изложбата се состои од 23 пејзажи сите инспирирани и сите насликани во Швајцарија, во областа Граубунден, каде што имав привилегија да престојувам три месеци. Благодарение на тоа што имав привилегија да престојувам на ова прекрасно место, ги создадов фотографиите што денеска се поставени на изложбата. Немав намера да ги изложам и главен „виновник“ за сето ова е Саша Шотаровски, кој инсистираше да ја направам и вторава изложба, бидејќи и првата изложба, која се случи во „Галерија 8“ во 2013 година, тој ја организираше. Тогаш се претставив со портрети, а овој пат се пејзажи.

■ Вашата прва изложба беше насловена „Љуге“ и се состоеше од портрети... Овојпат тоа се швајцарски пејзажи. Дали темата ве одбира Вас или Ви неа? Каков ви е начинот на работа?

КУЦИНОВСКИ: За првата изложба на која фотографирам портрети имав убави луѓе околу

мене кои спонтано ги фотографирав во текот на една година, а со пејзажите беше поинаку. Кај мене тоа е периодично. Зависи во каква средина ќе се најдам, така и творам. Во Швајцарија и да не сте фотограф и да не сте љубител на фотографија, самата природа ве тера да извадите мобилен телефон или апарат и да фотографирате бидејќи природата е прекрасна. Таму не ми паѓаше на ум да фотографирам ништо друго освен пејзажи. Тоа е највпечатливо. Тоа е исто како некој кога ќе дојде во Охрид и кога ќе види зајдисонце и не помислува да фотографира нешто друго освен да го фати моментот на зајдисонце. Така беше и со мене во Швајцарија. Насекаде бев опкружен со прекрасни пејзажи и на ум не ми паѓаше да фотографирам нешто друго освен тоа. Сè зависи од просторот и од времето во кое се наоѓам и така одлучувам што да фотографирам.

■ Фотографијата е силен медиум. Што претставува фотографијата за Вас? Како почнавте да се занимавате со неа?

КУЦИНОВСКИ: Фотографијата за мене е многу интересна алатка и начин да одморам, искрено. Со фотографија се занимавам уште од средно училиште. Ми стана мошне интересно и почнав да се интересирам за сите техники, за композицискиот дел, за уметничкиот дел... Во секој случај е силен медиум, а денеска е сосема различно бидејќи се работи со дигитални апарати и ја нема магијата на апарат со филм, каде што фотографираш 32 фотографии, па ги развиваш и дури тогаш ќе видиш што си направил. Сега веднаш се сè гледа, па се бришат фотографиите што не ти се допаѓаат итн. Јас обично велеам дека денес и да не си многу талентиран, ако си доволно упорен, со денешните апарати ќе направиш добри фотографии. Кај мене се работи за пасија. Јас не фотографирам за да покажам колку прекрасни фотографии сум направил, или дека „измислувам топла вода“, туку напротив, ја чувствувам како начин да

Магијата на фотографијата, на музиката, на филмот и на телевизијата носат различна сатисфакција, но морам да признаам дека сум многу поактивен во видеомонтажата отколку во режијата, која ја оставам за подоцнежните години, вели Куциновски

пренесам одредена приказна. За мене хобито прерасна во професија, бидејќи не сум изучувал професионално фотографија, а од музичка наобразба имам нижо музичко училиште и сето тоа го надградувам годиниве наназад само поради љубовта.

■ Што значи насловот на изложбата „Фабриге зихт“ (farbige Sicht)? И како настана концептот за изложбата?

КУЦИНОВСКИ: „Фабриге зихт“ (Farbige Sicht) во превод значи „обоен поглед“ и искрено бев инспириран од еден постер кој висеше на ѕидот од канцеларијата во која работеше мајка ми. На него беше прикажано некое езеро во Женева и црква. Значи беше прикажан пејзаж во Швајцарија. Всушност, тоа беше период, можеби некој ќе се сети, кога сликите од бонбониери или календари на кои се претставени пејзажи се сечеа и се лепеа со селотејп на ѕидовите... Јас како дете често ја гледав таа слика кај мајка ми во канцеларија и тоа некако стана појдовна инспирација. Тоа е секавање од детството и некако

се трудев поголемиот дел од фотографиите да наликуваат на овие кои ми беа врежани во секавањето од детството.

■ Апсолвент сте на студиите за филмска и телевизиска режија, но Ваша љубов се и фотографијата и музиката. Каде се сретнуваат фотографијата и музиката во творењето?

КУЦИНОВСКИ: Се сретнуваат. Сите три ги комбинирам на интересен начин за мене и гледам да сум успешен. Сите тие работи, секоја поединечно, ме исполнуваат на различен начин и ме прават среќен. Магијата на фотографијата носи различна сатисфакција, филмот и телевизијата даваат друга сатисфакција, но морам да признаам дека сум многу поактивен во видеомонтажата отколку во режијата, која ја оставам за подоцнежните години. Сметам дека за филм треба голем ангажман, посветеност и зрелост кај еден човек.

■ Ако треба да изберете еден од овие медиуми за искажување на креативноста, кој би го одбрале?

КУЦИНОВСКИ: Искрено, не би сакал да избирам, зашто не можам. Сите работи што ги работам во мојот живот ги работам со задоволство и не би можел да речам, овде сум најдобар... Сметам дека за мене не важи изреката „Работи една работа и биди успешен во тоа“. Мене не ми е важно да сум успешен, туку да бидам среќен и задоволен. Кога човек е среќен и задоволен со тоа што го работи, работата ја завршува со леснотија.

■ Дали подготвуваше некои нови проекти? Што да очекуваме во иднина... филм, изложба, музика?

КУЦИНОВСКИ: Имам многу нови планови на сите полиња: музиката, фотографијата, на видео и на филм, но најбргу ќе се посветам на проектот за музиката. Наскоро повторно заминувам во Швајцарија каде што ќе поработам повеќе на музички план. Таму уметничката страна е послаба, државата и луѓето се насочени на механизација и правење пари, но мислам дека со мојата уметност ќе им дадам доза на балканска свежина бидејќи гледам дека им годи. ■

ПРОМОВИРАНА МУЗИЧКАТА ПРИКАЗНА
„ТРАГОВИ ПРОШЛОСТИ“ НА ГРУПАТА „ВАН ГОГ“

ЗВЕНИМИР ЃУКИЌ ЃУЛЕ: РАБОТИМЕ ДОСТОИНСТВЕНО ВО АТМОСФЕРА НА НЕВКУС И НА ПРОСТОТИЛАК!

Разговараше | **Невена Појовска**
Фофо | **Александар Ивановски**

Родена во осумдесеттите години во Југославија, израсната и созреана во деведесеттите години во Србија, групата „Ван Гог“ денеска гордо ја носи титулата на последниот голем бенд на овие простори. Досега ги наполниле сите поголеми сали на овие простори, а критиката ги сместува нивните албуми меѓу најдобрите. Деновиве ја промовираа монографијата „Трагови прошлости“ во Скопје, се дружеа со своите обо-

жаватели на кои им се исповедаа искрено, без задршка, низ приказна во која се дознава на кој начин и во каква атмосфера се подготвувале концертите и се снимале албумите, авантурите од патувањата и анегдотите од приватниот живот. Накусо, оваа возбудлива и атрактивна книга нуди само едно нешто што е поинтересно од приказната за „Ван Гог“ - таа ја нуди нивната приказна! Нивното присуство во Скопје го искористивме да поразговараме со **Звенимир Ѓукиќ Ѓуле**, водачот на „Ван Гог“.

Остваривме дел од соништата како во животот, така и во музиката, а останавме скромни, со истите броеви на телефоните со децении, уште се собираме на сидот пред зградата на основното училиште каде што седевме кога бевме деца, некогаш пиеме понекое пиво заедно и иако не пушиме, понекогаш палиме понекоја цигара како во времињата кога тоа ни беше забрането, вели Ѓуле

«Вашата монографија насловена „Трагови прошлости“ на Саемот на книга во Белград беше прогласена за најдобра фотомонографија. Тогаш рековте дека оваа монографија го следи развојниот пат на еден момчешки сон... Се оствари ли сонот?

ЃУЛЕ: Денеска овде ја славиме музиката, стиховите и нотите во годината кога групата „Ван Гог“ слави 30 години од своето постоење и драго ми е што тоа триесетгодишно музичко патување навистина беше достоинствено. Книгата што денеска ја претставуваме во Скопје се вика „Трагови прошлости“, во издание на „Лагуна“ и ние ја нарекуваме стереографија, морам да нагласам, да не помислат луѓето дека сме станале писатели во меѓувреме. Далеку од тоа. Ние само во прво лице отргнавме некои сеќавања од заборавот, раскажавме една приказна за сонот на момчињата, од времето кога бевме деца и кога Србо и Јас сонувавме да имаме свој бенд. Не знаевме дека тоа ќе оди дотука и дека толку далеку ќе дотуркаме. На 265 страници во одличен формат и со врвен квалитет е собрана една музичка приказна посветена и на старите, но и на помладите обожаватели кои можат преку неа да видат каде им биле родителите пред тие да се родат. Што се однесува до остварувањето на сонот, мислам дека соништата никогаш во целост не се остваруваат, како што не е напишана најдобрата книга, ниту најдобрата песна, зашто тогаш тоа тркало на креацијата и инспирацијата би застанало. Остваривме дел

од соништата како во животот, така и во музиката, а останавме скромни, со истите броеви на телефоните со децении, уште се собираме на сидот пред зградата на основното училиште каде што седевме кога бевме деца, некогаш пиеме понекое пиво заедно и иако не пушиме, понекогаш палиме понекоја цигара како во времињата кога тоа ни беше забрането. Имаме уште многу да поделиме со публиката, сè уште има нераскажани приказни, но ако мислите на тоа дали ќе објавиме уште некоја книга, веднаш ќе ви кажам – нема да има продолжение. Горди сме на книгата зашто во неа се раскажани приказни одзади завесата, приказни од патувањата што досега не сме имале можност да ги раскажеме и преку 500-600 врвни фотографии кои раскажуваат многу повеќе од зборовите. Таа е документ за едно убаво време, за времето кога почнувавме во далечната 1986 година, која ветуваше убава енергија, а потоа следувааше едно турбулентно време за сите нас, но еве нè повторно тука и драго ми е што е така.

«Синока ви беше доделена наградата „Златна бубамара“ за трајни музички вредности. Досега сте добиле бројни награди. Што значат овие признанија за вас? Како ги доживувате?

ЃУЛЕ: Наградата нè радува и ја сфаќаме како домашна. Да не бидам сфатен претенциозно, ние само сакаме да бидеме во прегратките на македонската публика и да се чувствуваме убаво како секогаш. Морам да кажам дека македонската публика навистина е фантастична. Ова го говорам длабо-

ко искрено. Таа е посветена публика која има свој изграден вкус, а особено младите. Сметам дека оние млади луѓе од првите редови на концертите не смеете да ги измамите, но и не можете, бидејќи инстинктот што денес го има овој млад човек е божествен и сите ние како родители би требало да учиме од нив како се одбива нешто, а како се прифаќа. Драго ми е што работиме достоинствено во атмосфера каде што доминира невкус и каде што од телевизите доаѓа простотилак и реални програми, и каде што луѓе со сомнителен морал, чии имиња и професии не ги знаеме, им се претставуваат на младите како пример. Немојте ниту да слушате, а ниту да го гледате сето тоа, драги млади луѓе! Животот е надвор на сонце и којзнае кого можете да го сретнете и како тој може да ви го промени животот на подобро само ако го фрлите далечинскиот управувач.

«Ангелу мој брате“ е песна која минатата година ја отпеавте на македонски јазик. Кому му е посветена?

ЃУЛЕ: Имам Јас и една Македонка која ја запознав пред 35 години и која и ден-денес стои покрај мене рамо до рамо. Најверојатно, да не е таа таква каква што е, којзнае каде би залутал во меѓувреме. Ја отпеавме песната „Ангелу мој брате“ на македонски јазик и на многумина им звучеше чудно. Јас не знам македонски, иако сосема добро го разбираам. Сопругата се обидува-ше да ме научи, но се покажа дека ми треба многу време. Се надевам дека отпеав онака како што доликува и се извинувам ако акцентот не е баш како што треба, но од срце е! Песната

говори за нашите сеќавања и за нашата љубов кон некои наши прекрасни пријатели кои повеќе не се меѓу нас. За некои соништа кои не успеале да се остварат, за приказните што не се раскажале до крај и секогаш со радост се сеќаваме на сите починати великани додека ја свириме.

«Оваа година одбележувате 30 години постоење. Најавивте комплетно нов сценски проект со кој публиката ќе има можност да ве види во една сосема поинаква светлина. Ќе ни откриете ли за каков проект станува збор?

ЃУЛЕ: Да не изгледа тоа толку многу, 30 години, нека бидат 15 во евра. Се шегувам. Годинава ќе излезе ново цеде. Ние го викаме ново, а на него се поместени 12 хитови на групата „Ван Гог“, направени на 12 сосема нови начини. Песните „Неко те има“, „Плес“, „Мама дали зна“, „Брод од папира“, „Она и ја“... ги отсвиривме и ги отпеавме одново, од почеток и ги направивме да звучат онака како да сме ги правеле денеска. Значи 12 стари песни на 12 нови начини и не е тоа класично акустично, туку е органско цеде. Не смееме да ставиме етикета „органски производ“, бидејќи, сепак, е со лиценца, но органско е, во смисла природно, има акустични гитари, ги нема децибелите на кои публиката можеби навикнала во случајот на групата „Ван Гог“ и тоа електронско акустично цеде ќе ја одбележи оваа година, ќе им биде подарок на обожавателите, а концерт со оваа стилска музика ќе имаме само еден во Белград и ве повикувам да дојдете заедно да ги дувнеме свеќичките на тортата! ■

БИСЕР НА ЦРНО МОРЕ

Одеса била космополитски град многу пред да се развие интернационалниот дух што сега преовладува во градот. Русите ја освоиле во 1789 година во руско-турските војни и градот станал слободно пристаниште во 1815 година во кое доаѓале Грци, Турци, Ерменци, Италијанци, Евреи и Украинци и со тоа ги „поплочиле“ патиштата за повеќе од 100 различни етникуми што денес живеат тука

Пишува | Јана Јосифоска

Затскриена во заливот на Црно Море, Одеса е еден од најразновидните украински градови. Некогашниот прозорец на Русија кон југот, денес космополитски град, го основала кралицата Катерина Велика замислувајќи го како Санкт Петербург на југот. Сепак, атмосферата во него е помалку руска, а повеќе медитеранска. Архитектурата на Одеса потсетува на Медитеранот. Многумина од туристите, кога ќе дојдат во овој град, очекуваат дека ќе почувствуваат силно руско влијание, но градбите имаат поизразен италијански и француски шарм.

ПОТЕМКИНОВИТЕ СКАЛИ – ИСТОРИЈА ОВЕКОВЕЧЕНА НА ФИЛМСКО ПЛАТНО

Разгледувањето на градот најдобро е да го почнете од главната улица Дерибасовскај, предвидена само за пешаци.

Прошетката по оваа улица со дрвореди од липа е вистинско доживување, особено напролет кога дрвјата се расцутени и се шири прекрасен мирис. Свртете кон славниот „Приморски булевар“, кој е најпознатото шеталиште во Одеса. Тука се наоѓа споменикот на кардиналот Ришелје, еден од основачите на градот и до денешен ден го нарекуваат татко на Одеса бидејќи за време на својот успешен мандат ги привлечол италијанските и француските аристократи и успеал да го обликува во трет по ред град во царска Русија, по Москва и Санкт Петербург.

Еден од симболите на градот се Потемкиновите скали, кои ги дизајнирал италијанскиот архитект Франц Бофо, а бесмртни ги направил рускиот режисер со познатиот филм „Воениот брод Потемкин“, во знак на сеќавање на бунтот на руските морнари против монархијата во 1905 година. Скалите се изградени од камен увезен од Трст и тоа така да се шират кон долниот дел, па поради визуелниот трик изгледаат поголеми и подолги

отколку што, навистина, се. Од врвот на скалите се покажува величествена глетка на пристаништето и на заливот.

Одеса е позната и по големиот пазар на отворено, кој го нарекуваат и Седумкилометарски пазар, најголем во Европа од таков вид. Секако, најинтересен дел на градот е неговото старо јадро, каде што се наоѓа зградата на Опера и балет и голем број паркови. Театарската зграда е една од најубавите градби, а потсетува на таа од Будимпешта. Внатрешноста е средена во барок, со елементи на италијанска ренесанса и на француски рококо – со скулптури на јунаците од грчката митологија и со црвени кадифени столови. На врвот од зградата на операта се наоѓа платформа од која се гледа целиот град.

ГРАД НА СТОТИНА НАЦИИ

Одеса била космополитски град многу пред да се развие интернационалниот дух, кој сега преовладува во градот. Русите ја освоиле во 1789 година во руско-турските војни и градот станал слободно пристаниште во 1815 година во кое доаѓале Грци, Турци, Ерменци, Италијанци, Евреи и Украинци и со тоа ги „поплочиле“ патиштата за повеќе од 100 различни етникуми што денес живеат тука.

Жителите на Одеса најмногу уживаат во преубавите песочни плажи поради кои таа важи за бисер на Црно Море, па не зачудува фактот што за време на СССР била омилено летувалиште на богатите. Најдобри се плажите Ланзхерон, Отрада и Аркадија. Првата е сместена во близина на паркот Шевченко и е најблиску до градскиот центар. До плажата Отрада (во превод значи уживање) најлесно ќе стигнете со жичница од градскиот центар. Кога сонцето ќе зајде, Аркадија се претвора во центар со многу дискотеки и клубови, кои

ги привлекуваат младите да се забавуваат до раните утрински часови.

Еден од најдобрите ресторани во Одеса е „Кхуторок“ во паркот Шевченко, за кој велат дека е белите дробови на градот. Во таа оаза на украинската традиционална храна, кога времето е топло, гостите уживаат на терасата со поглед на Црно Море, а кога е постудено – покрај камин. Големите групи туристи можат да резервираат една од посебните трпезарии што се тематски уредени – Ловечка соба, Граѓанска соба или Тврдина. Покрај ова, на туристите особено им е привлечен хотелот Лондонскаја на Приморскиот булевар. Хотелот е отворен во 1827 година. Гостите можат да отседнат во некоја од собите во кои своите танцовачки вештини ги вежбаа американската танчарка Исидора Данкан, каде што белгискиот писател Жорж Симеон ги пишувал своите детективски романи или, пак, во омилената соба на италијанскиот актер Марчело Мастојани од каде што им мавтал од балконот на своите обожаватели. ■

Копинг пред ангажманот во „Оскар де ла Рента“ бил клучен човек на „Нина Ричи“ за трикотажа, односно, генерално, за плетени работи, така што за оваа колекција користел брукат инспириран од викторијанската мода, кој го комбинирал со волна и со тафт за своите дамски колекции, кои се базираат на долги балон-здолништа и на блузи слични на корсети, кои ја следат линијата на телото

ДАМСКИ МИНИМАЛИЗАМ ИНСПИРИРАН ОД БИТКАТА КАЈ ВЕРСАЈ

Питер Копинг продолжува да го оправдува местото наследник на големиот моден креатор Оскар де ла Рента.

Далечната 1973 година Оскар де ла Рента бил меѓу петте американски дизајнери

што на модното поле им се „спротивставиле“ на своите француски колеги во познатата ревија „Битката кај Версај“.

На култната ревија присуствувале многубројни познати лица како Грејс Кели, но и Енди Ворхол, а самиот настан бил

запаметен како еден од тие со кои почнува ново поглавје во модата. Иако имале многу помал буџет од француските, американските дизајнери со помош на величествените креации и афроамерикански модели го украде комплетното шоу.

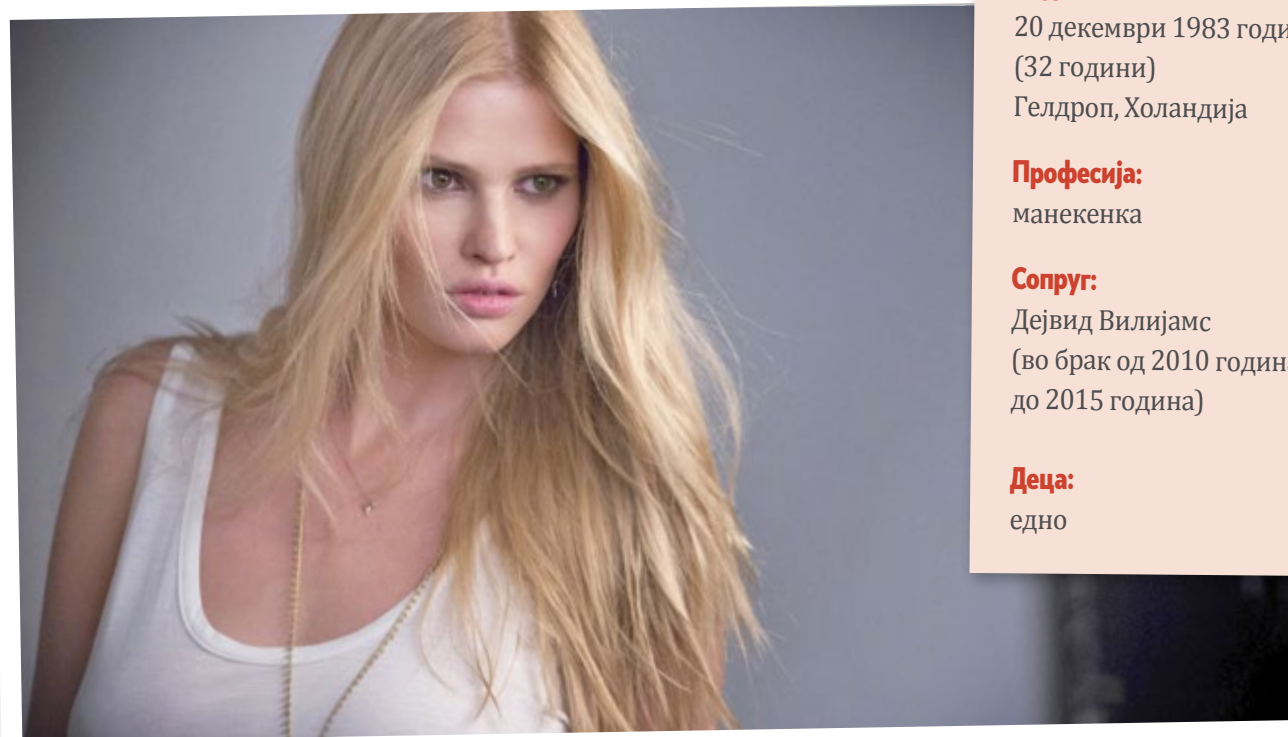
■ Тоа беше победа на една модерна, на минимална гардероба, која имаше и спортски изглед својствен на американската култура, наспроти француската софистицираност, која тогаш се чинеше веќе видена, надмината, бледа – изјави Питер пред самата ревија, откривајќи зошто за есенската колекција длабоко навлегол во архивата на куќата, барајќи ги токму креациите што Оскар де ла Рента ги прикажал на таа позната ревија.

Копинг пред ангажманот во „Оскар де ла Рента“ бил клучен човек на „Нина Ричи“ за трикотажа, односно генерално за плетени работи, така што за оваа колекција користел брукат инспириран од викторијанската мода, кој го комбинирал со волна и со тафт за своите дамски колекции, кои се базираат на долги балон-здолништа и на блузи слични на корсети, кои ја следат линијата на телото.

Во колекцијата имаше и тенки џемperi, инаку специјалност на Копинг, по што беше познат кај Нина Ричи. Овие исклучително елегантни и префинети џемperi со полудолги ракави Копинг ги комбинираше со балон-здолништата, но и со раскошните балски здолништа од органдин и од тафт. Боите се мирни и отмени, од бојата на виното преку студенозина, розова, циклама - омилената боја на Оскар де ла Рента и, се разбира, црна. ■

ЛАРА СТОУН

Целосно име:

Лара Катерина Стоун

Родена на:20 декември 1983 година
(32 години)
Гелдроп, Холандија**Професија:**

манекенка

Сопруг:Дејвид Вилијамс
(во брак од 2010 година
до 2015 година)**Деца:**

едно

Лара Стоун е манекенка од Холандија. Во 1999 година таа учествуваше во „Елит модел лук“ на возраст од 15 години и успеа да ги импресионира директорите на „Лук“ и потпиша договор со модната агенција „Елит“. Во 2006 година, Стоун потпиша договор со „ИМГ моделс“. Една година подоцна се појави на насловната страница на парскиот „Вог“ и беше наречена тивката „антиманекенка“, поради својот неконвенционален изглед. Стоун беше дел од повеќе реномирани кампањи на познати модни куќи како „Живанши“, „Белстаф“, „Кавали“, „Х и М“ итн. ■

Цитати:

- „Размислувам за диета, а потоа јадам пица.“
- „Убаво е да се има малку боја на усните за време на зимата. И тоа е дел од празничниот дух, нели?“
- „Сексапил е нешто што доаѓа однатре и не го има секој.“

Преод | Ана Цвешаноска

Кликни For Мѐ shumë

За љубовно да се разбереме . . .

республика online

republika.mk

НАЈДОБРО и НАЈЛЕСНО РЕШЕНИЕ
за ЕФИКАСНО ЛЕКУВАЊЕ на
долготрајни инфекции на дишните патишта
кои не реагираат на вообичаената терапија

СПЕЦИЈАЛИСТИЧКА ДИЈАГНОСТИЧКА ЛАБОРАТОРИЈА
avicena
Совршенството ни е во крвта

PNEUMOSLIDE

Тест за истовремено откривање на 9 видови бактерии и вируси –
причинители на најчестите инфекции на дишните патишта
кои не се откриват со класични методи!

Зошто PNEUMOSLIDE?

- ▶ Точно и брзо откривање на причинители на невообичаени инфекции
- ▶ Можност за најсоодветно лекување
- ▶ Се скратува времетраењето на болеста
- ▶ Се спречува развој на компликации
- ▶ Со само еден тест, резултати уште истиот ден!

ИДЕНТИФИКАЦИЈАТА НА ПРИЧИНТЕЛОТ Е КЛУЧНА ЗА СООДВЕТНО ЛЕКУВАЊЕ

Локација 1 - Комплекс Македонија
(спроти Алумина)

Бул. 8 Септември бр.2, лок.1, Скопје
тел: 02 3179 001; факс: 02 3177 130
моб: 075 211 406; lab@avicenalab.com.mk

Локација 2 - нас. Аеродром
(Т.Ц. Три Бисери)

Бул. Јане Сандански бр.7 лок. 4
тел: 02 24 77 345; факс: 02 24 77 347
E-mail: lab2@avicenalab.com.mk

www.avicenalab.com.mk

СОВЕТИ ЗА ИЗБОР НА КЛУБ-МАСА

Доколку барате клуб-маса за вашиот нов дом или сакате да ја замените старата, еве неколку совети кои ќе ви помогнат да направите вистински избор при купувањето:

- Клуб-масата треба да одговара на просторот во кој ќе биде сместена. Идеалната маса треба има убав дизајн, добра функционалност, и да ја наредите што ќе зборуваат нешто повеќе за вашата личност.
- Стандардната висина на клуб-масите изнесува 40-45 сантиметри. Повисоките маси, кои можат да бидат високи и до 55 сантиметри, се по погодни во случаи кога често се присутни гости – кај овие маси за ставање на чашите не е потребно свиткување на телото. Совет е висината на масата да биде иста со висината на седење на гарнитурата, или најмногу 5 см пониска. Идеалната должина на масата изнесува две третини од должината на каучот, не сметајќи ги наслоните за рацете. Околу масата треба да има најмалку 35 сантиметри слободен простор.
- Доколку се двоумите за димензиите – да се земе преголема маса е помалку проблематично отколку да се земе премала маса.
- Доколку каучот е со поголема должина, правоаголните маси се подобар избор од квадратните. Кај нив може да има и додаток, во вид на фиоки или полици, во кои се чуваат весници, пијалаци, далечински управувачи...
- Масите со стаклена плоча се идеални за помали простории бидејќи не го „затвораат“ просторот. Исто така, стаклената маса не го попречува истакнувањето на убавиот тепих. Доколку имате деца, изберете маса кај која стаклото ќе биде во рамка.
- Доколку ногалките на каучот се покриени, подобро е масата да има истакнати ногарки, и обратно. Во двата случаја имаме привлекување на спротивностите. ■

КОЛКУ ВОДА ДНЕВНО МУ Е ПОТРЕБНО НА КУЧЕТО, А КОЛКУ МЛЕКО Е ПОТРЕБНО ВО ИСХРАНАТА НА МАЧКАТА

Сопствениците на кучиња честопати им оставаат вода на своите миленици, мислејќи дека тие ќе испијат толку колку што им се пие и дека си ја знаат границата. Но, доколку следите колку вода внесува вашето куче, толку ќе го подобрите неговото здравје и ќе спречите појава на разни болести, а така ќе обезбедите и доволна хидратација. Колку вода дневно им е потребно на кучињата?

Пиењето вода зависи од повеќе фактори. Од возраста, од големината, од храната, од активностите, од лековите и од временски услови.

Здраво куче во просек дневно треба да испие 60 милилитри вода по килограм на телесната тежина. Внесувањето течности е еднакво важно како и здравата храна. Видот храна што ја јаде кучето влијае на неговата потреба за вода. Кучињата што јадат само сува храна, мора да внесуваат повеќе вода. Исто така, избегнувајте на вашето куче да му давате храна што ја зголемува жедта.

Малите кученца треба да внесуваат половина чаша вода на секој час. Доколку сакате да се рекреирате со своето куче, тогаш со вас носете си и вода. Во текот на летото кучињата имаат поголема потреба за консумирање вода. Ако кучето користи лекови, посветувајте се со ветеринарот дали е потребно да ја зголемите водата или не за време на терапијата. Треба да знаете дека ако кучето не внесува доволно вода,

или, пак, внесува премногу, тоа може да биде и знак за некоја болест. Во тој случај побарајте помош и совет од ветеринар.

Како што кучињата ги сакаат коските, изгледа баш така и мачките го сакаат млекото. Но, иако за нив млекото е една од омилената храна, всушност, се покажало дека мачките не можат лесно да го сварат.

Од млекото тие не добиваат ништо похранливо што го нема во добро избалансираната храна за мачки. Ветеринарите препорачуваат дека на мачките им се потребни од 20 до 30 калории од разновидни извори храна. Една шолја млеко содржи 83 калории.

Премногу калорична храна може да доведе до нарушување на нутритивните состојки што може да доведе до сериозни здравствени проблеми, вклучувајќи го и здебелувањето.

Всушност, кравјото млеко содржи повеќе лактоза и казеин отколку што мачките имаат способност да поднесат. Поголемиот дел од возрасните цицачи имаат некој степен нетолеранција на лактоза, а во тоа мачките не се исклучок. Со текот на времето нашето тело произведува помалку лактоза. Со други зборови, како што расте, организмот на мачката сè потешко го поднесува млекото. Лактозата е шеќер кој пристигнувајќи до цревата предизвикува дијареја, надуеност и гасови. ■

АСПЛЕНИУМ - ИДЕАЛНО ЦВЕЌЕ ЗА СТАН БЕЗ МНОГУ СВЕТЛИНА

Деликатната убавица асплениум или позната како папрат е идеално цвеќе за стан без многу светлина

Нежни ситни ливчиња во облик на триаголник се спуштаат како водопади од коренот на асплениумот, кој оправдано го носи прекарот самовилска коса или коса на девојка. Овој вид папрат најубаво успева во полусенка. Исклучително деликатно светлоселено цвеќе, ова е одличен украс во станот во кој нема многу природна светлина.

Во тропските подрачја во кои успева како автохтон вид нејзините сјајни, темни гранки се користат за плетење атрактивни кошници. Се размножува во рана пролет, со делба на корените, кои треба да се засадат во стерилна смеса, да се наводенува со распрскнувач и треба да се прекрие со прозирна пластика. Како и кај другите папрати, асплениумот успева во полусенка и во сенка, а му одговара хранливо, влажно земјиште.

Земјата, главно, треба да е кисела, но може да се додаде и ситен вар. Ова цвеќе нема да преживее ако дозволите земјата целосно да се исуши и затоа потрудете се секогаш да биде влажна. ■

„АРАШ АФ10“, НАЈМОЌНИОТ
АВТОМОБИЛ НА САЕМОТ ВО ЖЕНЕВА

АВТОМОБИЛИЗАМ

МОНСТРУОЗЕН

АВТОМОБИЛ СО 2.000 КОЊСКИ СИЛИ

Подготви |
Бојан Момировски

Малата британска фабрика за производство на суперспортски автомобили која се крие зад името „Араш мотор компани“ си го резервира местото под рефлекторите на еден од најголемите Саеми за автомобили во светот, оној во Женева. Таму на љубителите на екзотични и на суперспортски автомобили ќе им се претстави со својот монструозен хибриден модел „АФ10“, кој располага со повеќе од 2.000 коњски сили

Осум години по премиерното претставување на првата верзија на моделот „АФ10“ од компанијата „Араш“, кој никогаш не ја виде светлината на денот и не доби шанса за сериско производство, пред публиката повторно пристигнува автомобил со истата ознака, кој во овој случај е придвижувач од 6,2-литарски осумцилиндрен мотор со механички компресор и со дури четири електромотори. Бензинскиот агрегат сам по себе испорачува 900 коњски сили со најголем вртежен момент од 1.200, а споменатите четири електромотори се задолжени за дополнителни 1.180 коњски сили и 1.080 њутн-метри. Со оваа комбинација вкупната сила на „араш АФ10“ изнесува неверојатни 2.080 коњски сили и најголем вртежен момент од 2.280 њутн-метри и преку шестстепен мануелен менувач се распоредува на двете оски.

„АФ10“ забрзува до 100 километри на час за помалку од три секунди, а со понудената преносна опција максималната брзина изнесува „само“ 323 километри на час.

Целата шасија потполно е направена од карбон, а истиот материјал речиси во целост е користен и за останатите каросериски делови. Овој автомобил може да се добие со комбинација на 19 и на 20-инчни бандажи изработени од алуминиумска легура на кои се поставени гуми од фабриката „Мишелин“, а висината од подлогата може да се менува благодарейќи на електрохидрауличните компоненти на променливата суспензија.

Овој „свер“ наменет за возење по комерцијалните патишта се продава за 1,52 милиони евра. За купувачите што имаат намера да го користат само по тркачки патеки, што се чини најлогичен избор, како опција се нуди со сигурносен кафе, со систем за гасење при пожар и со останати тркачки детали и чини за 1,66 милиони евра. ■

„АЈ ЛАВ ХАЈКИНГ“ – ТРАГАЧИ ПО ЗАБАВА И АЛТЕРНАТИВЕН ТУРИЗАМ

ЦЕЛТА КОН ВРВОТ КАКО НАЧИН НА ЖИВОТ

Македонија има повеќе планински масиви и врвови од Швајцарија. Има одлични услови и повеќе можности за различни видови искачувања. Нашата земја е богата и целта е да се доближime до природата која треба да е дел од нас

Подготви | Бојан Момировски

Недела е твој ден, ден кој треба да биде резервиран за сопствените желби и потреби. За една група луѓе недела е ден за природата, за планините, за авантуризмот. Членовите на фејсбук-групата „Ај лав хајкинг - груп Македонија“ (I love hiking - group Macedonia) велат дека се зависни од природата. Затоа недела е ден кога ги оставаат сите фамилијарни обврски и го користат својот момент – момент за дружба и за авантуризам. Меѓу два викенда, во период кога се максимално ангажирани околу организација на нова авантура и ново искачување на некоја планина, разговараме со Дејан Доновски и со Александар Богдановски, едни од главните организатори на оваа фејсбук-група. Разговорот со нив беше вистинско уживање и, секако, осознавање на сосема поинаков начин на живот исполнет со несекојдневни ситуации и искуства.

Сè уште сме неформална група „Ај лав хајкинг - груп Македонија“ (I love hiking - group Macedonia) и функционираме само на „Фејсбук“. Во неа активно се вклучени повеќе од 1.000 луѓе кои ги сакаат природата и планините. Секако, целта е да излеземе од стереотипите на оние постојните планинарски групи. Сакаме да направиме нешто многу поголемо, со целосна афирмација на многу луѓе, да ги поттикнеме да ја сакаат природата и да уживаат во неа. Сега засега ни оди одлично и во овие три години, откако го започнавме овој начин на живот, бројот на приврзаници е сè поголем – коментира Дејан.

Нивната група нема никакви граници и ограничувања. Велат, сите професии се застапени нема поделби, ниту по вера, ниту по нација. Сопственици на фирми, филолози, инженери, лекари, професори, адвокати, спортисти, новинари се само дел од кругот на луѓето што заеднички ги поминуваат викендите.

■ **Приврзаноста доведува и до раѓање на љубови, врски. Важно е што знаеме што сакаме, што ни е целта. Сите исто размислуваме и посакуваме ова да трае – вели Дејан.**

Сите овие луѓе си имаат свој приватен живот. Некои и се фамилијарни, некои доаѓаат сами, а некои со целото семејство. Планината им како вентил и „беганье“ од секојдневните обврски. Тежината на настанот што го организираат е различен. Некогаш се прават потешки тури, а тоа членовите го знаат. Однапред се свесни дека предизвикот за тој викенд е огромен залак за нив.

■ **Организацијата не е секогаш на исто ниво. Сè зависи до кој степен е турата, тешка, средна или лесна. Понекогаш однапред се знае дека на еден настан не може да дојдат сите членови. Имаме и многу нови членови кои се приклучуваат на лесни тури и сè додека не добијат соодветна обука не можат да присуствуваат на потешките искачувања бидејќи и немаат соодветна опрема и доволно искуство. Има група од 25 луѓе која ги посетува сите организации и која поседува секаква опрема, од специјални чевли, облека, јакни, јажиња. А собирањето започна сосема спонтано, секој индивидуално се качуваше на планина. Се среќававме таму, комунициравме, се дружевме и почнавме заедно да се организираме – раскажува Александар за почетоците на функционирањето на групата.**

Главно, првите членови на групата биле луѓе од Скопје, бидејќи, како што велат, Водно е местото каде што најчесто можат да се видат планинари. Но се приклучуваат и групи и поединци од други градови. Секогаш подготвена за нови авантури се групите од Велес, од Кочани и од Битола.

На планината Стогово, врвот Биг Дорок кој е висок 2268 метри надморска височина

ПОЗИТИВНА ЕНЕРГИЈА, АКТИВНОСТ, ЗАБАВА

Активностите за време на викенд за Александар се едно поинакво трошење на енергијата, поинаков спорт, ден кога цел ден си ангажиран и уживаш во природата.

■ **Го користиме секој викенд да организираме нова тура искачување на планина. Целиот настан поминува во дружба, смеа, забава. Сите заедно функционираме, заедно делиме храна, опрема, разменуваме животни искуства. Се случува следниот ден да не можеме да функционираме поради физичкиот замор, но два дена подоцна веќе сме среќни, фокусирани, освежени и веднаш почнуваме да размислуваме за следниот викенд и за следна организација. Тоа нè исполнува – дополни Александар.**

„Ај лав хајкинг -груп Маседонија“ досега има повеќе од 100 организирани искачувања на врвови. Минатата година од 52 викенда имале дури 50 организирани искачувања на планина и освојување на врвови. Се случува на тие тури да дојдат и по 150 луѓе.

■ **Секој член во групата се финансира од сопствен џеб. Се случува да договориме искачување на македонска планина и сумата што е**

потребна да е многу мала. Патните трошоци ги делиме еднакво, а тие не се повеќе од 500 денари. Има случаи каде што организираме и патувања во странство со пренокување. Тоа секогаш се случува во планинарски домови кои однапред ни се договорени бидејќи со локалните планинарски друштва имаме одлична соработка и го најавуваме нашиот престој таму. За организација на такво нешто сумата е, секако, поголема, но никогаш повеќе од 50 евра. Сега засега е само во околните држави бидејќи не можеме финансиски да го покриеме целиот настан. Но посетуваме и бањи и културни знаменитости кои се наоѓаат на планина. Едноставно, целта е дружба со многу луѓе кои се дружељубиви и кои сакаат да искушат нешто ново во животот. Тоа засега е одлично прифатено и бројката е сè поголема – вели Дејан.

КОГА ЌЕ СТИГНЕШ ДО ЦЕЛТА ГИ ЗАБОРАВаш СИТЕ ТЕШКОТИИ

Групата на Александар и Дејан е активно вклучена во организација на традиционалното искачување на Голем Кораб по повод државниот празник 8 Септември, тура во која учествуваат илјадници љубители на природата.

■ **На последното искачување само преку нашата организација беа вклучени повеќе од 50 луѓе иако целата организација е на планинарското друштво „Кораб“. Ги**

Караниколички врв - 2454 мнв, Шар Планина

следиме и другите традиционални искачувања како што е Титов Врв на 25 мај, Љуботен... Некои планинарски друштва мислат дека ние сме тие што им ги крадеме луѓето и не сме во добри односи. Ние само сакаме да афирмираме што повеќе луѓе, не само тие што ќе ги сретнеме на планина. Имаме правила кои однапред се напишани и секој нов член мора детално да ги прочита и строго да се придржува кон нив. Сега засега сите се примерни – низ шега коментираат нашите соговорници.

Велат дека секој нов настан си е приказна за себе и не се повторува. На фејсбук-групата однапред се напишани сите детали за турата што се организира - потребна опрема, храна, финансиски средства, физичка подготовка. Затоа и не може секогаш да ги прифатат сите што сакаат да дојдат.

■ **Во Македонија ги имаме искачено повеќето врвови. Може да се пофалиме дека одиме и во другите држави кои повеќе или помалку личат на прошетки. Има и лесни, но и тешки искачувања. Во Србија во последно време бевме да ја искачиме Бесна Кобила со посета на Врањска Бања, во Бугарија искачување на највисокиот врв на Балканот, Мусала, на планината Рила и планината Пирин со врвот Вихрен, во Грција на Кајмакчалан и на Олимп со релаксација во Лутраки – Дејан ги раскажува најинтересните тури.**

Некогаш подготовките за искачување на поекстремни планини траат со месеци. Искачувањето на Мусала е една посебна приказна во нивната досегашна активност на планините. Велат дека мора да се следат и временските услови и мора да се има поддршка од локални планинарски друштва.

■ **Бевме група од 15 луѓе и функциониравме како еден. Мора да се поседува опрема за такви услови. Специјални патики за мраз, јакни кои не пропуштаат вода, јажиња, батерии, ракавици, стапчиња. Одевме по замрзнат снег, со огромен ветер. Кога сè ќе се заврши и ќе се стигне до највисоката точка, сите тешкотии по пат се забораваат – задоволен е Дејан што за толку кратко период може да се пофали со единство во групата.**

Дејан и Александар се фасцинирани од она што го нуди Македонија за алтернативен туризам. Велат Македонија има повеќе планински масиви и врвови од Швајцарија, има одлични услови и повеќе можност за различни искачувања.

■ **Секако, желба ни е во брзо време да посетиме и да искачиме и некоја друга планина во подалечна држава. Во следниот период ќе организираме полесни тури за повеќе луѓе. Сакаме да се обидеме да искачиме некој врв на Алпите. Дали ќе биде Словенија или Австрија, Швајцарија, тоа подоцна ќе се одлучи. Секако, групата треба да биде подготвена и да е поголема од девет-десет луѓе, затоа што секој си ја знае својата обврска. Доломитите во Италија се прекрасни за искачување, Триглав, Аратат во Турција. Сепак, за тоа е потребна и поквалитетна и подобра опрема бидејќи сите тие врвови се повисоки од 4.000 метри и бараат повеќе напор и енергија. За да се оствари такво нешто мора да се обезбедат и повеќе финансии, но сè во свое време – оптимистички го завршуваат нашиот разговор Александар и Дејан. ■**

Кањонот Камник, планина Пљачковица

Роден е Ѓорѓи Колозов, еден од најпознатите глумци во Македонија. Најзапаменет е по неговите извонредни толкувања на разни типски ликови од народно творештво како цар, селанец, па дури и како Господ. Уживал популарност и во македонската дијаспора, во Австралија, САД, како и во соседните држави на Балканот. Ненадејно почина на 13 октомври 2003 година, на 55-годишна возраст.

Македонскиот претседател Борис Трајковски, шестчлена делегација и двајца пилоти загинаа при уривањето на авионот од типот „кингер“ на 15 километри јужно од Мостар.

Во Битола е формирано е работничкото просветно друштво „Класно сознание“, кое ги ширело социјалистичките идеи меѓу работниците.

Во Петроград е објавен и издаден Меморандумот за независноста на Македонија од страна на ополномоштените Македонци, членови на Македонското научно-литературно другарство во Санкт Петербург. Испратен до британскиот и до рускиот министер за надворешни работи, амбасадорите на големите сили и објавен во европскиот печат.

Близу до Плетвар загинале
Борка Талески - Црниот и
Лазо Колевски - Лавски, на-
родни херои на Македонија.

Во Скопје бил формиран
Факултетот за ликовни
уметности.

РУСКИ КОМПОЗИТОР	П	ГРАДИНАРСКО РАСТЕНИЕ	МЕСТО БЛИЗУ КУМАНОВО	"НАРОДНО ОСЛОБОДИТЕЛНА БОРБА"	ПРИСТАНИШТЕ ВО АЛЖИР	ЗАДАЧА ДОВЕРЕНА НЕКОМУ (МН.)	ИСТОРИЧАР	ДЕЛ ОД ДРВО	ГРАД НА ЕГЕЈСКИОТ ОСТРОВ САНТОРИН
СТРУЧНАК ЗА ЕКОНОМИЈА									
НАСИЛНИЦИ									
НАЈКВАЛИТЕТЕН ТИПС									
УБАВО ПЕЧЕНО				МИТСКА КЕРКА НА ТАНТАЛ ВИД ЦРВЕНА БОЈА					
ЖИТЕЛ НА ИРСКА					"ИРЛАНД" "ОБЕДИНЕТА АРАПСКА РЕПУБЛИКА"				ПЛАШЕЊЕ
ИТАЛИЈАНСКИ ФУДБАЛСКИ КЛУБ						ЕГЕЈСКИ ОСТРОВ МУСЛИМ. ЖЕНСКО ИМЕ			
ИСАК БАБЕЉ			ОБИЧНО АРАПСКО ПИСМО МЕСТО ВО ХРВАТСКА					ТЕМПЕРАТУРА СРЕБРО	
ЗАШТИТНИЦИ ОД ДОЖД						АРГОН СИЛЕН ВЕТАР, УРАГАН			
"ЧЕТА"		АЛ. БАНО ИТАЛИЈАНСКИ ПИСАТЕЛ ГАБРИЕЛЕ			ДЕЛ ОД ТЕЛОТО МАГАРЕШКИ СЕДЛА				
СПИСОК НА АДРЕСИ								ВОЛТ РЕЧЕН РИБАР	
ЖЕНСКО ИМЕ									ПАТЕКА ПО КОЈА СЕ ДВИЖИ ПЛАНЕТА
БОЈА ЗА КОСА				ДЕЛ ОД НАСЕЛЕНО МЕСТО ОПИРАЊЕ					
"ОСНОВНО УЧИЛИШТЕ"			ОЛАФ АУКРУСТ БУКВА ОД ФЕНИКИСКО ПИСМО			КАЛИНКА ОРГАНИЗАЦИЈА НА КИПАРСКИТЕ ГРЦИ			
ПРИЛОГ ЗА МЕСТО							АНТИМОН (СТИБИЈУМ) РЕКА ВО АФРИКА		
СТАРОРИМСКИ ВОЈСКОВОДЕЦ								ИТАЛИЈА "ЛИЧНА КАРТА"	
БИОСКОП					ШКОТСКО МАДЖО ЗДОЛНИШТЕ ЕЛЕКТРОН				
"ИЗВРШЕН ОДОБОР"			ВИД ЕГЗАКТНА ГИМНАЗИЈА						

РЕМЕСЛЕННИК: ЭКОНОМИСТ, ТЕОРЕТИК, АНАБАТЕР, РЕМ, НОБА, ИДЕИ ИДУ, РАЦИОН, НОС, ИБ, НАС, Т, ЧАЮДИ, АР, Ч, АБ, НОЛА, АПЕСАР, В, ЯДРАКА, КНА, МАЛНО, ОУ, ОА, НАР, БНАПЕ, СБ, СЛИНОН, И, КИНО, КИЛТ, ИО, ПЕАКА

Здраво телефанатици. Во ред е, сфативме дека сите сте гледале „Златна бубамара“ вчера, нема потреба да се врши жив пренос на „Фејсбук“. Посебно кога единственото интересно вечерта беше специјалната дрвена пеперушка како бубамара што вечерта ја носеше Сашко. А и за неа прашав, скапа е, така што...

Да се очекува дека нешто интересно би можеле дечињата од градинката на Жугиќ, е исто како да очекуваш дека Ирена Спировска нема да рече: „Спорт, класична машка тема“ кога натпреварувач ќе ја одбере таа тема. Поверојатно е дека Ванхој-те или Ванхауте или Ван Хауте или „аман барем еднаш пратете ни некој со нормално име“, нема да сподели мачка на „Твитер“.

Како што кога на сите малку ни се потсмачи од Тони и во вистински момент беше донесен Сашко, и сега е вистинско време да се донесе нов кумановец. Или, зошто да не, кумановка. Во секој случај, ако веќе секоја година се вратат истите добитници, барем тоа меѓу нека личи. Та, дури и 3.3. секоја година се труди повеќе околу маските за 1 април. Камо да се трудеше така околу програмата.

Малиот брат

facebook

Замисли пред 10 години да му покажеше на некој
цел албум со твои слики од купатило

Ми се додаја • Коментирај • Спореди

Имам доволно пари да живеам цел живот, доколку умрам наредниот вторник.

Ми се допаѓа • Коментирај • Сподели

Кога жена ќе ти рече „Не сум ти лута“, тоа ти е исто како кога забар ќе ти рече „Ништо нема да осетиш“.

Ми се додаја • Коментирај • Сподели •

На крај животот ќе ти даде фискална, за да видиш на какви се глупости си го потрошил.

Македонски херој - човек што нема земено кредит од банка.

Ми се допаѓа · Коментирај · Сподели

👍 На 9 луѓе им се допаѓа ова.

Напиши комментарий ...

- Ало ,брза помош?
- Да.
- Донесете ми гајба пиво.
- Тоа не е итно.
- Се гушам.
- Оқ, ќе пратиме кола.
- Купете и пиво по пат!!!

- Како се вика кога мислиш дека ќе ти ја покачат платата?
- Халуцинација.

- Убивте шестмина на улица.
Кое е вашето оправдување?
- Стрелец сум во хороскоп.

ДЕБЕЛИ ВОЗДУШЕСТИ ПАЛАЧИНКИ

СОСТОЈКИ:

- 1,5 шолја брашно
- 2 лажички прашок за печиво
- 1 јајце
- 1 шолја млеко
- 1 лажичка екстракт од ванила
- 20 мл вода

ПОДГОТОВКА:

- Брашното исејте го во садот за матење.
- Додајте ги и другите состојки и матете со жица додека смесата не се соедини.
- Печете на средна температура по една минута од секоја страна.
- Филувајте и сервирајте!
- За декорација може да користите прелив од карамела, шумско овошје и листови од бадеми.

caffetin COLD®

ПРИ НАСТИНКА И ГРИП
ГИ СПРЕЧУВА СИТЕ СИМПТОМИ НА ГРИП И НАСТИНКА

**АЛКАЛОИД
СКОПЈЕ**
Здравјејќо ѝ пред сè
www.alkaloid.com.mk

Пред употреба внимателно да се прочита упатството! За индикациите, ризикот од употребата и несаканите дејства на лекот консултирајте се со Вашиот лекар или со фармацевт.

#ВИСТИНСКОТЕМНО

WWW.ZLATENDAB.COM.MK